

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ

АҚПАРАТ

МИНИСТРЛІГІНДЕ АСТАНА
ҚАЛАСЫНДА ТІРКЕЛІП,
№12807 - Ж КУӘЛІГІ БЕРІЛГЕН
МЕРЗІМДІ БАСПАСӨЗ
БАСПАСЫ
«Білім әлемі»

Бас редактор –

Усипбаева П. М.

Редактордың орынбасары –

Байбосынова А.

Әдістеме бөлімінің редакторы –

Култаева Кульдана

Нурбосынқызы

Редакция алқасы:

Текесбаева Анар

педагогика ғылымының

кандидаты, доценті

Бидайбекова Айгул

Құнанбекқызы

БАҰО «Өрлеу» АҚ

Алматы қаласы бойынша

педагогикалық қызметкерлердің

біліктілігін арттыру институты

«Иновациялық даму бөлімінің аға

ғылыми қызметкері

Көшекбаева Б. Ғ.

Алматы қаласы №167 жалпы білім

беретін мектептің директорының

оқу-ісі жөніндегі орынбасары

Теруге: 2022 жылдың 09. 05 күні
жіберілген

Басуға: 2022 жылдың 09. 20 күні
қол қойылды

Таралымы: 500 дана

Басылым индексі: 74573

Редакцияның мекен - жайы:

Радостовца көшесі

34 үй

Байланыс телефондары:

Тел: +7 (727) 374 - 01 - 77

+7 (727) 265 - 86 - 91

Ұялы: 8 701 826 53 77

Пошта е - mail:

Bilim_alemi.kz@mail.ru

peryzat2011@mail.ru

Қазақстан ұстазы

№09 (116), қыркүйек 2022 жыл

Ай сайын шығатын республикалық ғылыми –

әдістемелік педагогикалық журнал.

Журнал қазақ, орыс, ағылшын тілдерінде шығады.

М а з м ұ н ы

Утебаева Асемгуль Есеновна

«Письменное деление трехзначного числа на однозначное без перехода через разряд. Закрепление.

Великие математики.».....4

Аскарова Айгуль Айшолпановна

Тема урока: Числа от 21 до 100.....8

Белицкая Елена Викторовна

Тема: «формирование гражданской активности, патриотизма и лидерских качеств, как основа воспитания и социализации личности в условиях дополнительного образования».....10

Боргуль Марина Владимировна

ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТОВ ЭСТЕТИЧЕСКО-ПРИКЛАДНОГО ЦИКЛА В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....13

Булегенова Гульмира Жаксылыковна

Ғаламшар құпиялары. Сан есім.....16

Едресова Гульшат Каирбаевна

Hobbies and Leisure.....20

Кажиахметова Салтанат Сайлауовна

Ақпараттық коммуникативтік технологияны қолданудың тиімділігі.....22

Кожамбетова Карлыгаши Жолдасовна

Бастауыш сынып оқушылардың орыс тілі сабақтарында логикалық ойлауды дамыту.

Развитие логического мышления на уроках русского языка в начальных классах

The development of logical thinking in the lessons of the Russian language in the lower grades.....25

Максименко Вероника Сергеевна

Звуки [й>о], [о]. Буква Ё ё.....28

Мусина Раушан Умаровна

Вирусы. Особенности строения вирусов как неклеточной формы организации жизни.....33

Мухангалиева Салтанат Султанбекқызы

Отбасы – қоғамның негізгі әлеуметтік ортасы.....40

Барлық авторлар мақаласының электронды нұсқасын флешка не диск әкелуі не редакцияның электронды поштасына жіберуі тиіс. Бір беттік хабар, өлең болмаса мақала факспен қабылданбайды. Мақалалар авторлардың стилі, орфография хақы сақталып өңделеді. Автордың байлам тұжырымы редакция көзқарасымен сәйкеспеуі де мүмкін. Жарияланымдағы деректердің нақтылығына автор жауапты. Көшіріп басылса не пайдаланылса, сілтеме жасалуы тиіс.

Нурушева Кымбат Имангалиевна

«Ауыл түбі – бірлік, қауым түбі - тірлік». Наурыз мерекесіне арналған іс-шараның сценарийі.....41

Сейтимова Юлия Михайловна

А. Леонов «Я выхожу в космос».....43

Суденко Елена Николаевна

Смешанные числа.....46

Шарипова Жамал Абдурахитовна

Төле би «Ердің бақыты әйел».....50

Темірғали Шынар Ерболовна

Бөкей Ордасындағы қазақтардың 1836-1838 жж.көтерілісі.....53

Смакова Жазира Сайрановна

«Заманауи білім беру мазмұны аясында бастауыш сынып оқушыларының оқуын саралау әдістері».....59

*Город Кокшетау
КГУ «Основная средняя школа № 15 города
Кокшетау отдела образования по городу Кокшетау
управления образования Акмолинской области»*

**Білім беру мазмұнын жаңарту үрдісінде
өтілген
мұғалімдердің ашық сабақтар
жинағы және мақалалар**

Мектептің жаны – мұғалім. Мұғалім қандай болса, мектеп сондай болмақшы. Яғни, мұғалім білімді болса, ол мектептен балалар көбірек білім алып шықпақшы. Солай болған соң, ең әуелі мектепке керегі – білімді, педагогика, методикадан хабардар, жақсы оқыта білетін мұғалім.

Ахмет Байтұрсынов

Алматы 2022 жыл

Учитель начальных классов
Утебаева Асемгуль Есеновна

«ПИСЬМЕННОЕ ДЕЛЕНИЕ ТРЕХЗНАЧНОГО ЧИСЛА НА ОДНОЗНАЧНОЕ БЕЗ ПЕРЕХОДА ЧЕРЕЗ РАЗРЯД. ЗАКРЕПЛЕНИЕ. ВЕЛИКИЕ МАТЕМАТИКИ.»

Предмет: Математика Урок: 109	Школа:	
Дата:	ФИО учителя:	
Класс: 3	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:
Раздел (сквозная тема):	Раздел 3С. Письменное умножение и деление.	
Тема урока:	Обобщение. Письменное деление трехзначного числа на однозначное без перехода через разряд. Закрепление. Великие математики.	
Цели обучения, которым посвящен урок:	3.1.2.10 - применять алгоритмы умножения и деления дву/ трехзначных чисел на однозначное в случаях вида: 23·2, 123·2, 46·2, 246·2	
Развитие навыков:	1.2 Операции над числами	
Предполагаемый результат:	Все учащиеся смогут: применять алгоритм деления трехзначных чисел на однозначное, в случаях вида: 246:2 Большинство учащихся смогут: комментировать деление трехзначных чисел на однозначное, в случаях вида: 246:2, в соответствии с алгоритмом. Некоторые учащиеся смогут: объяснять алгоритм деления трехзначных чисел на однозначное, в случаях вида: 246:2.	
Языковая цель	Учащиеся могут: Использовать письменные приемы умножения и деления трехзначных чисел на однозначное Серия полезных фраз для диалога/письма Обсуждение: письменные приемы умножения и деления трехзначных чисел на однозначное Письмо: Деление трехзначного числа на однозначное удобно записывать столбиком. Делим сотни на число, записывают в частное. Делим десятки на число, записывают в частное. Делим единицы на число, записывают в частное	
Материал прошедших уроков:	Знают письменные приёмы умножение трехзначных чисел на однозначное, письменные приёмы деление трёхзначных чисел на однозначное без перехода через разряд.	
Ход урока:		

Этапы урока	Запланированная деятельность на уроке	Ресурсы
Начало урока 0-3 мин	<u>Слайд №1</u> Коллобаротивная среда «Двойки, тройки, четвёрки» <u>Слайд №2</u> Мотивация Беседа о великих математиках. Ребята, каких людей называют великими? Сегодня мы поговорим о великих математиках. Каких вы знаете великих математиков? Ответы детей.(Пифагор, Архимед) -Чем знаменит Пифагор? (Таблица умножения) -Чем знаменит Архимед?(Архимед нашёл общий метод вычисления площадей фигур)	Портреты математиков
Середина урока 4-6 мин	Актуализация. Для успешного усвоения темы урока необходимо прочное усвоение табличного умножения и деления. <u>Стартер «Молчанка».</u> Ребята, я читаю вам выражения, а вы записываете только результат. 42:7; 6*8; 54:9; 72:8; 3*7; 5*9; 28:4; 9*9; 8*3; 8*5. Проверка Слайд №6 6; 48; 6; 9; 21; 45; 7; 81; 24; 40	
7-11 мин	Ф.О. Самооценивание -Без ошибок «Отлично», 1-2 ошибки «Хорошо», более 3 ошибок «Надо постараться»	Тетрадь
	Постановка цели (проблемная ситуация). – Сегодня мы выясним, какие затруднения есть у каждого из вас, исправим ошибки. Самостоятельная работа	
	(И) задание №2 1 вариант. 323*2; 132 *3; 936:3; 824:2 2вариант 124*2, 312*3; 482:2; 693:3 Дескрипторы: - Находит значение выражений при умножении - Находит значение выражений при делении <u>Ф.О.Взаимооценивание Смайлики</u> <u>Зелёный «Отлично».</u> <u>Жёлтый «Хорошо».</u> <u>Красный «Надо постараться»</u> Коррекция затруднений Проверяет правильность выполнения. – У кого возникли затруднения? – В каком месте вы допустили ошибку? – В чем причина допущенной ошибки? – Те, у кого не возникло затруднений в самостоятельной работе, сформулируйте цель вашей деятельности. (Выполнить дополнительные задания). – Какова дальнейшая цель работы у тех, кто выявил затруднения? (Исправить ошибки). – Используем алгоритм исправления ошибок.	Лист А4 Карточки, Клей

	– Каждый проговаривает свою учебную задачу. Физминутка для глаз №8									
12-29 мин	(Г) Составь верные равенства и неравенства <table><tr><td>369:3</td><td>400- 45</td></tr><tr><td>589-234</td><td>123*1</td></tr><tr><td>960- 160</td><td>720:8</td></tr><tr><td>87+653</td><td>765-35</td></tr></table> Дескрипторы: -составляют первое равенство; -составляют второе равенство; - составляют первое неравенство; -составляют второе неравенство; Взаимооценивание групп Ф.О. «Две звезды, одно пожелание»	369:3	400- 45	589-234	123*1	960- 160	720:8	87+653	765-35	Карточки
369:3	400- 45									
589-234	123*1									
960- 160	720:8									
87+653	765-35									
31-37 мин	ФИЗМИНУТКА Слайд №10 (К) №8 Спрашиваю, к какому типу относятся подобные уравнения (усложненные). Ученики объясняют алгоритм решения таких уравнений: 1. Рассмотрите уравнение. 2. Подумай, какую часть можно упростить. 3. Выполни возможные вычисления. 4. Запиши полученное простое уравнение. 5. Реши уравнение на основе правила нахождения неизвестного компонента действий. Ученики решают уравнения в соответствии с алгоритмом. $У+20*4=180$ $с+40*3=985$ $в*(900-850)=550$ $У+80=180$ $с+120=985$ $В*50=550$ $У=180-80$ $С=985-120$ $В=550:50$ <u>$У=100$ $С= 865$ $В=11$</u> $100+20*4=180$ $865+40*3=985$ $11*(900-850)=550$ $180=180$ $985=985$ $550=550$ Ф.О. «Три хлопка» (Г) №6 Сравни $39мм*2см$ $8ц*80кг$ $7ц50кг*750кг$ $67см*6дм$ $650кг*6ц50кг$ $25см *250мм$ Ф.О. Взаимооценивание «Светофор»	тетрадь								
Конец урока 38-40 мин	Рефлексия. Домашнее задание №5 стр.64 – Какие задачи мы ставили перед собой в начале урока? – Удалось ли достичь этих задач? – Возникали у вас затруднения? – Вы смогли их преодолеть? – Чем интересен был сегодняшний урок? Предлагаю оценить свою работу	Самооценивание								

Дополнительная информация		
Дифференциация – как вы будете предоставлять больше поддержки? Какие задания вы будете давать более способным ученикам?	Оценивание – как вы планируете отслеживать прогресс/знания учащихся.	Межпредметные связи Здоровье и безопасность под- держка ИКТ Ценности.
Разработаны дифференциро- ванные задания для групп, способ- ным учащимся предлагаю творче- ские задания.	Использую формативное, формативно - критериальное оценивание, которое помогает мне в отслеживании знаний учащихся.	Использую ИКТ. Рассматриваю на уроке межпредметную связь с познанием мира, казахским, английским языками. Воспитаваю любовь к Родине и патриотизм.
Рефлексия Были ли цели обучения/урока достижимыми? Чему сегодня научились учащиеся? Какой была атмосфера обу- чения? Успешными ли были за- дания по установлению различий между учащимися? Придерживался ли я времен- ного графика? Какие отступле- ния от плана я сделал и почему?	Цели, поставленные перед уроком, были достигнуты. Учащиеся научились определять тему и идею произведения, пересказывать текст, составлять по нему план, деля его на смысловые части. Также некоторые учащиеся научились писать текст эпистолярного жанра. Атмосфера урока была доброжелательной. Дифференцированные задания соответствовали умениям и способностям учащихся. Учащиеся научились определять тему и основную мысль текста, пересказывать его, составлять вопросы по тексту. Атмосфера урока была доброжелательной.	
Итоговое оценивание Назовите два наиболее успешных момента (как преподавания, так и учения)? 1: Наиболее успешна дифференцированная работа. 2: Удачно подобран текст, продумана работа с картой. Назовите два момента, которые бы способствовали улучшению урока (как преподавания, так и учения)? 1: Использование ноутбука. 2: Использование листов оценивания. Что нового я узнал о классе и его отдельных учащихся и как это отразится на проведении моего следующего урока? 1.Учащиеся работоспособны, могут выполнять задания различной трудности. Им понравились все виды работ, поэтому буду использовать творческие задания на следующих уроках.		

Учитель начальных классов
Аскарова Айгуль Айшолпановна

ТЕМА УРОКА: ЧИСЛА ОТ 21 ДО 100

Раздел	Натуральные числа и число 0. Дроби/ Двухзначные числа	
ФИО педагога	Аскарова Айгуль Айшолпановна КТУ «Основная средняя школа №15»	
Дата:		
Класс:	Кол-во присутствующих	Кол-во отсутствующих
Цели обучения в соответствии с учебной программой	2.1.1.1 Понимать образование чисел в пределах 100; считать в прямом и обратном порядке в пределах 100; определять место в числовом ряду. 2.1.1.2 Читать, записывать и сравнивать двухзначные числа	
Цели урока	Дети смогут правильно записать двухзначные числа, заменив слова числами; -продолжить числовой ряд, называя числа в прямом и обратном порядке; -сравнить двухзначные числа; -запишут соседей чисел.	
Критерии оценивания	Понимает образование чисел в пределах 100; считает в прямом и обратном порядке в пределах 100; определяет место двухзначного числа в числовом ряду. Читает, записывает и сравнивает двухзначные числа.	
Уровень мыслительных навыков	Применение, рассуждение	

Ход урока				
Этап урока/ время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Начало урока 5-10мин	- Здравствуйте, ребята, возьмитесь за руки.	Взялись за руки, подарили друг другу улыбку	ФО «Улыбка друга»	1 Приложение
	- Почувствуйте, как вам стало тепло. -Подарите улыбку друг другу. Улыбка ничего не стоит, но многое даёт. (На доске рисунок корабля)			
	-Ребята, хотели бы вы отправиться в плавание? Посмотрите на этот корабль. Сегодня мы будем его пассажирами. - Сядьте удобнее, можете закрыть глаза. Стратегия «Мечтатели» . А теперь откройте глаза. -Удалось ли вам представить себя морскими путешественниками?	Смотрят на корабль, закрывают глаза Отвечают на вопросы учителя Отгадывают загадку.	ФО «Хлопки»	2 Приложение
	Стратегия «Загадка» Стоит веселый светлый дом, Ребят проворных много в нем. Там пишут и считают, Рисуют и читают... (Школа) -Ребята, скажите пожалуйста, а зачем дети ходят в школу? (ответы детей) -Ребята, скажите, а какую вещь берут ученики каждый день в школу.	Отвечают: портфель		
	Стратегия «Тайна школьного портфеля» На доске вы видите картинки с изображением школьных	Отгадывают загадку, отвечают на вопрос		1 Приложение

	принадлежностей на них написаны цифры, - Назовите число, которое у вас получилось? - Как называется это число?			
	Назовите сколько в вашем числе десятков, сколько единиц. - Сегодня на уроке, путешествуя по прекрасному дворцу знаний, мы будем читать, записывать и сравнивать двузначные числа, считать в прямом и обратном порядке, определять место в числовом ряду, научимся образовывать числа. Минутка каллиграфии.	Озвучивают ЦУ С доски берут любую цифру, находят себе образуя двузначное число Записывают дату, классная работа, строчку двузначного числа, которое они образовали в паре.	Ф О «Я-молодец»	Рабочая тетрадь
С е р е д и н а урока 25-35 мин	Стратегия «Считай дальше» Учитель кидает мяч и называет любое двузначное число.	Продолжает числовой ряд, называя еще 3-5 чисел.	ФО «Лайк»	Мяч
	Стратегия «Замени число»	Работают по карточкам в паре.	ФО «Молодец»	Приложение 3
		Обмениваются карточками, проверяя правильность выполнения задания.		
	АМО «Сбежавшие числа» Предлагаю детям различные двузначные числа	Встают в каждой группе по порядку, называя соседей чисел.	ФО «Апплодисменты»	Приложение 4
	Стратегия «Поставь нужный знак» - Сравните числа, используя знаки: «>», «<», «=». Дети ООП выполняют 1 столбик, а дети с высокой мотивацией 2 столбика Педагогическая поддержка: -алгоритм сравнения чисел.	Вывод: независимо от того, сколько единиц в числе, больше то, где больше десятков. Если десятки и единицы одинаковые, числа равны. Трудность: допускают ошибки при сравнении чисел.	Оценивание по дескрипторам	Приложение 5
	Стратегия «Соседи» - Каждому ученику раздаётся карточка с числами, в которую необходимо вписать соседей числа. Дети слабо-мотивированные запишут с помощью ленты цифр, а дети с высокой мотивацией запишут самостоятельно по темпу.	Работают самостоятельно, записывая соседей.	Оценивание по дескрипторам	Приложение 6
Конец урока 5-10 мин	Какую ЦУ мы поставили вначале? Какие задания нам помогли их достичь? Рефлексия «Кораблик» Если тебе понравился урок и ты успешно справился со всеми заданиями – раскрась флаг зеленым цветом. Если тебе на уроке было трудно, но ты смог прийти к верному ответу, раскрась флаг желтым цветом Если тебе было трудно на уроке справляться с заданиями и тебе требовалась помощь учителя – раскрась красным цветом Д/з: с.10 №5	Ученики раскрашивают флаг		

**Учитель историй Казахстана
Белицкая Елена Викторовна**

ТЕМА: «ФОРМИРОВАНИЕ ГРАЖДАНСКОЙ АКТИВНОСТИ, ПАТРИОТИЗМА И ЛИДЕРСКИХ КАЧЕСТВ, КАК ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ И СОЦИАЛИЗАЦИИ ЛИЧНОСТИ В УСЛОВИЯХ ДОПОЛНИТЕЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ»

В современном Казахстане наметился переход к укреплению государственности, возрождению культурно-исторических и гражданско-патриотических традиций и устойчивому развитию общества. Постепенно наша страна вступает на путь формирования демократического, правового государства и становления гражданского общества. В этих условиях особую значимость приобретает задача возрождения традиционных патриотических ценностей отечественной культуры, так как будущее Казахстана зависит от степени готовности молодых поколений к достойным ответам на исторические вызовы, защите интересов многонационального государства. Казахстан государство с полиэтничной и проликонфессиональной общественной структурой стремится к созданию единой идеологии, основанной на патриотизме, любви к своей земле. Это достаточно сложная задача, требующая последовательности, целостности и сохранения единства и общественного согласия. Формированию и укреплению патриотизма подчинена Государственная программа патриотического воспитания граждан Республики Казахстан на 2006-2008 годы, цель которой формирование у граждан высокого патриотического сознания, чувства гордости за свою страну, воспитание готовности к выполнению гражданского долга и конституционных обязанностей по защите интересов Родины посредством целенаправленного развития системы патриотического воспитания. Основным приоритетом национальной идеологии Казахстана, на наш взгляд, является способствование государственной власти проводить политику реализации основной

стратегической конституционной задачи - «утверждать себя демократическим, светским, правовым и социальным государством, высшими ценностями которого является человек, его жизнь права и свободы» [1.]. «Наша важнейшая идеологическая задача - воспитание казахстанского патриотизма, формирование ясного самоопределения каждого гражданина», - отмечает Президент Казахстана. При этом основная линия патриотической политики, проводимой Главой государства, заключается в том, чтобы поставить во главу угла приоритет политической общности всех казахстанцев, приоритет согражданства над другими формами идентичности. Не случайно в своей работе «Идейная консолидация общества как условие прогресса Казахстана» Нурсултан Назарбаев подчеркивает, что формирование «подлинного патриотизма, настоящей гражданственности предполагает четкое политическое самоопределение личности, осознанный выбор своей Родины»[2.]. Развитию патриотических чувств способствует общеобразовательная школа, которая формирует в сознании подрастающего поколения гражданско-патриотические ценности, социально-этические нормы поведения, основанные на национальных и общечеловеческих идеалах. Перед нашей школой поставлены исключительно ответственные задачи – обучить учащихся основам наук, научить их самостоятельно пополнять свои знания, воспитать идейно закаленную, всесторонне развитую личность. Это неизбежно раздвигает рамки урока, обучение в иных формах продолжается за его пределами. Опыт показывает, что внеурочная учебная работа

эффективна только там, где она органически связана с уроком, является его естественным продолжением, интересна для ребят. Эта работа должна быть частью глубоко продуманной и тщательно спланированной системой занятий по предмету. При этом организация гражданского и духовно-нравственного воспитания в школе вооружает школьников знаниями базовых основ русской и общемировой культуры, формирует национальное самосознание. Развивает в каждом ребёнке историческую память, патриотические, гражданские и нравственные чувства, закладывает патриотические основы и умения, необходимые для воспроизводства различных элементов культуры в жизнедеятельности учащихся в школе, семье, окружающей жизни. Способствует развитию толерантности, воспитанию доброжелательного отношения к людям других национальностей.

Лидерство, как и обучение, является основной человеческой способностью, побуждающей к постоянному развитию. Нелегко управлять процессами изменений, которые могут вызвать дискомфорт и разногласия. Учителя иногда могут испытывать ощущения потери необходимой власти или возможности безграничного функционирования. Процесс работы по развитию включает задания, предназначенные для вовлечения других в сотрудничество, рефлексии, самооценку. Такие мероприятия проводятся очень часто, например: проведение дискуссии, чтение отчета, сбор мнений учащихся об их опыте. [3.]

Программа экспериментальной работы

Объект исследования – процесс формирования гражданской позиции учащихся школы.

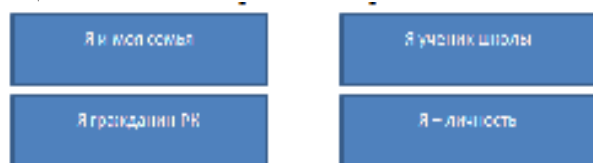
Предмет исследования – отечественные духовно-нравственные и патриотические традиции как средства развития гражданских качеств учащихся в условиях общеобразовательной школы.

Гипотеза исследования исходит из теоретических посылок, что возможности активного участия школьников в решении важнейших проблем общества в различных сферах его деятельности намного возрастут благодаря формированию и развитию у них таких важнейших социально значимых качеств, как высокая нравственность, гражданская зрелость, любовь к Отечеству, ответственность, чувство долга, верность традициям, стремление к сохранению и приумножению духовно-исторических и культурных ценностей, готовность к преодолению трудностей.

Мы предлагаем воспитание гражданственности и патриотизма разделить на 4 этапа(рис.1):

Рисунок 1.

Этапы воспитания патриотизма и гражданской позиции в школе

Целью данной деятельности является формирование личности выпускника школы, которому при-

сущи гуманистическая ориентированность и высокая гражданственность, направленность на профессиональный успех и творческая устремленность, интеллигентность, социальная активность и коммуникабельность, приверженность духовно-нравственным и патриотическим традициям, чувство гордости за свою страну.

Главной задачей работы с учащимися школы можно считать создание условий для активной жизнедеятельности школьников, для гражданского самоопределения и самореализации, для максимального удовлетворения потребностей учащихся в интеллектуальном, духовном, культурном и нравственном развитии.

Общая цель образования достигается посредством интеграции в единую образовательную систему академической деятельности, дополнительного образования, социальной инициативной практики учащихся, жизненного уклада, ценностной среды школы, школы и семьи, педагогов и родителей, а также решением более конкретных задач, среди которых наиболее актуальными являются следующие:

Формирование у обучающихся духовно-нравственных и культурных ценностей и потребностей, этических норм и общепринятых правил поведения в обществе;

Создание условий для творческой самореализации личности, обеспечения досуга школьников во внеучебное время;

Формирование социально значимой деятельности и целеустремленности;

Формирование и развитие потребности в нравственно здоровом образе жизни, способности жить счастливой жизнью с семьей, близкими людьми;

Формирование гражданской позиции и патриотического сознания, правовой и политической культуры;

Сохранение и приумножение историко-культурных традиций школы, города.

Содержание работы по направлениям:

Первое направление - Я и моя семья. Основная цель данного направления – это подготовка учеников к выполнению основных социальных ролей. (сын, дочь, сестра, брат и.д.) Учащиеся должны знать свои семейные традиции, любить и беречь своих близких. Знать и уважать своих предков, уметь составлять генеалогическое древо своей семьи. Для этого ученики участвуют в различных школьных мероприятиях, а так же конкурсах городского и республиканского значения.

Второе направление - Я и моя школа.

Основное содержание деятельности данного направления — осмысление учеником того, что школа является его вторым домом. Формировать у детей осознание своей принадлежности к школьному коллективу, создание атмосферы подлинного товарищества и дружбы в коллективе. Знать и выполнять школьные правила.

Третье направление - Я гражданин РК

Основная цель данного направления –прививать ученикам чувство гордости за страну, где мы живем.

Научить своих учеников любить и уважать традиции всех народов, проживающих в нашей республике, научить их толерантности, гуманности. Предполагает организацию лекций, праздников, углубление знаний о традициях народов, истории Казахстана.

Четвертое направление - включает в себя изучение народных и государственных праздников, историю их празднования. Изучение данного направления может проходить в виде игр, викторин, тестирование учащихся, круглых столов и т.д.

Конечным результатом реализации проекта должны стать:

- положительная динамика возрастания уровня духовности, нравственности, гражданственности и патриотизма у школьников.
- повышение уровня знаний об отечественной культуре и истории.
- повышение социальной активности и уровня социализации и самореализации обучающихся;
- увеличение количества детей, охваченных мероприятиями по гражданско-патриотическому воспитанию;
- минимизация негативных проявлений в детской среде, повышение уровня правопорядка.

Оценку эффективности реализации Проекта можно выразить следующими показателями:

Мониторинг сформированности ценностных ориентаций обучающихся (ежегодный анализ результатов).

Творческие отчеты предметных методических объединений и МО классных руководителей о работе по гражданско-патриотическому, духовно-нравственному воспитанию (издание материалов).

Эффективность участия школы в социальных и гражданских акциях, традиционных национальных праздниках, творческих конкурсах, фестивалях, чтениях, соревнованиях разного уровня.

План работы по внедрению проекта

Реализация воспитательного потенциала урока, содержания образовательных программ, обеспечение воспитания в процессе образования.

Обогащение содержания образования за счёт усиления патриотической направленности в курсах социально-гуманитарных дисциплин

Разработка курсов или программ дополнительного образования по выбранной теме

Включение в воспитательный процесс инновационных педагогических технологий и методов (ИКТ, метод проектов, коллективное творческое дело, социально-значимая деятельность)

Мониторинг эффективности образовательного процесса

Организация и проведение школьного конкурса на лучшую постановку гражданско-патриотического, духовно-нравственного воспитания в классе

Разработка школьных символов, гимна школы

Организация совместной работы с детскими объединениями патриотической направленности, спортивными секциями военно-прикладного характера

Включение школьников в работу органов учениче-

ского самоуправления, детских общественных организаций, объединений, клубов, формирующих гражданскую ответственность, правовую грамотность, чувство долга и навык коллективной деятельности

Планирование и проведение классными руководителями системы классных часов, внеклассных мероприятий в рамках программы гражданского и патриотического воспитания

Организация шефской работы в школе

Участие в научно-практических конференциях, конкурсах, фестивалях

Участие в областных, городских мероприятиях: «Помоги пожилому человеку», Земля - наш дом, Я люблю тебя, мой город, Край родной, навек любимый.

Физкультурно-оздоровительная деятельность: соревнования по футболу, волейболу, теннису.

Реализация социально-значимых проектов «Салют, Победа!»,

«Ветеран живет рядом», «Пожилым людям – достойную старость»,

«Забота», «Чистый двор», «Нет наркотикам».

Школа – единственный социальный институт, через который проходят все граждане Казахстана. Ценности личности, конечно, в первую очередь формируются в семье. Но наиболее системно, последовательно и глубоко духовно-нравственное развитие и воспитание личности происходит в сфере образования. Поэтому именно в школе должна быть сосредоточена не только интеллектуальная, но и духовная, культурная жизнь школьника.

Основным содержанием духовно-нравственного развития, воспитания и социализации являются базовые национальные ценности:

– патриотизм: любовь к своей малой Родине, своему народу, к Казахстану, служение Отечеству;

– гражданственность: закон и порядок, свобода совести и вероисповедания, правовое государство;

– социальная солидарность – свобода личная и национальная, доверие к людям, институтам государства и гражданского общества, справедливость, милосердие, честь, достоинство;

– человечество – мир во всем мире, многообразие культур и народов, прогресс человечества, международное сотрудничество;

– наука – ценность знания, стремление к истине, научная картина мира;

– семья – любовь и верность, здоровье, достаток, уважение к родителям, забота о старших и младших, забота о продолжении рода;

– труд и творчество: уважение к труду, творчество и созидание, целеустремленность и настойчивость;

– традиционные религии: представление о вере, духовности, религиозной жизни человека, толерантности, формируемые на основе межконфессионального диалога;

– искусство и литература: красота, гармония, духовный мир человека, нравственный выбор, смысл жизни, эстетическое развитие, этическое развитие;

– природа: эволюция, родная земля, заповедная природа, планета Земля, экологическое сознание;

Базовые ценности должны лежать в основе уклада школьной жизни, определять урочную, внеурочную и внешкольную деятельность детей.

Список литературы:

- [1.] - akorda.kz/ru/official_documents/the_constitution/the_constitution
- [2.]khabar.kz/rus/socium/Roli_patriotizma_v_zhizni_obshtestva_obsudili_kazahstanskije_politiki.html
- [3.]- НИИШ. руководство для учителя с. 192-193.
4. Алтунина И.Р. Мотивы и мотивация социаль-

ного поведения детей / И.Р. Алтунина. М.: 2008. — 256 с.

5. Быков А.К. Современное состояние и проблемы формирования патриотического сознания молодежи / А.К. Быков // Молодёжь и общество. — 2010. — № 4. — С. 72—86.

6. Буйлова Л.Н. Актуальные проблемы организации патриотического воспитания в системе дополнительного образования детей / Л.Н. Буйлова // Молодой ученый. — 2012. — № 5. — С. 405—412.

Изобразительное искусство и художественный труд

Боргуль Марина Владимировна

ПРОБЛЕМЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ПРЕДМЕТОВ ЭСТЕТИЧЕСКО-ПРИКЛАДНОГО ЦИКЛА В СИСТЕМЕ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ

*«Страна, в которой учили бы рисовать так же, как читать и писать, превзошла бы вскоре все остальные страны во всех искусствах, науках и мастерстве»
Дидро (1713-1784)*

Почему дети любят рисовать? Этот вопрос я задавала десяткам своих воспитанников и получала столько же ответов. Видимо, ребятишкам трудно сформулировать мысль, в чем все таки для них заключается удовольствие работать с красками; смешивать, что-то изображать, что значит любовь к природе, красоте.... Многие не могут объяснить этот феномен и объясняют по-детски наивно и просто «Нравится и все». С самого первого года обучения, можно сказать еще с детского сада рисование самый любимый предмет у детей, предмет, где доминирует мышление учащихся, а не взрослых, где есть место фантазиям, собственным идеям. Задача учителя не упустить этот благоприятный для развития ребенка период.

Признаком высокого мастерства учителя является умение правильно и результативно организовать и провести учебный процесс, в совершенстве владеть современными методами и технологиями преподавания, обладать широким кругозором, способностью развиваться и совершенствоваться. Востребованность учителя изобразительного искусства имеет особое значение в начальной школе, так как в этот период происходит активное знакомство учащихся с разными видами искусства, наукой, окружающим миром, средой и людьми. Изобразительное искусство определяется доминантным видом искусства для младших школьников, приносящим наиболее развивающий и воспитательный эффект, вокруг него выстраиваются

другие виды искусства. Оно является важным звеном в системе общего и эстетического воспитания, одним из видов и средств художественного образования школьников.

Рисование, пожалуй, самый простой и занимательный способ проявления детской фантазии: малыши чувствуют себя настоящими творцами, видят результаты своего труда, и не важно, похоже ли их изображение на что-то конкретное - так они его видят. Застенчивые дети проявляют себя порой очень смело и откровенно, тем самым раскрывая свой внутренний мир. И это нужно использовать. Психологи всего мира используют рисование в своих тестах, где каждый штрих и оттенок сделанный ребенком имеют глубокий смысл, проанализировав который можно сделать выводы о психологическом состоянии человека, о его душевных изысканиях, о состоянии здоровья. Зная о роли цветов для человека, можно сказать что рисунок - это цветовая аптечка, в которой можно найти «лекарства» от настроения, болезней и серьезных недугов. Мы с детьми рисовали «тишину», «жадность», «доброту», «любовь», «спокойствие». Не каждый взрослый что-то изобразит, а у детей это замечательно получалось. Многие дети считают краски волшебными, потому что они могут все рассказать, некоторые видят свою будущую жизнь, связанные с миром художественного творчества.

Мы знаем, что каждому возрастному периоду соответствует повышенный интерес к определенному виду искусства: в начальной школе - это изобразительное искусство, музыка, сочинение стихов, сказок, танец, выразительное чтение. На начальную школу приходится тот период развития, когда роль зрения в познании ребенком окружающего мира начинает возрастать. Занятия изобразительным искусством приносят наиболее развивающий и воспитательный эффект именно в младших классах, когда закладывается фундамент дальнейшего развития учащихся. Изобразительная деятельность стимулирует развитие у младших школьников важнейших психических процессов - воображения и творчества. Меня часто волнует мысль: «имеем ли мы право ставить оценки по рисованию и художественному труду?» Ведь все понимают что то, как видит ребенок мир вне оценки, а старания изобразить что - то, тоже не должно выливаться в критику со стороны окружающих. Я не люблю авангардизм, не понимаю уникальности черного квадрата Малевича, но другие видят в нем гениальное произведение. Преимущество новой системы оценивания позволяет решить проблему необъективного оценивания. Точно так же и в музыке. Нельзя сказать нет фантазии или воображение на нуле, часто эти понятия имеют временные рамки, некоторые раскрываются в более поздние возрастные периоды или при определенном построении уроков. Например, на уроках художественного труда, мною ученикам предлагались такие задания, в процессе выполнения которых у них возникло бы желание не только изобразить что-либо, но и сочинить соответствующие стихи, а затем - оживить их на сцене, привлекая на помощь разные

виды искусства.

Так, в 4 классе был проведен урок-конференция по теме «Архитектура будущего» в рамках игры «Земля - наш общий дом». Дети изучили выдающиеся высотные сооружения в разных странах мира, и на их основе создавали свои собственные проекты высотных зданий, обосновав целесообразность построения того или иного небоскреба, проявив свой изобретательский талант, как в технической, так и в эстетической области. Перед итоговым уроком-конференцией была проведена тщательная подготовительная работа педагога и младших школьников.

Примером совместной моей работы с детьми была тема «Город будущего» Мы читали книги, собирали картинки и открытки, фотографии с изображением различных видов жилья человека на нашей планете. Каждая фотография - отдельное путешествие. Мы «объехали» с ребятами многие страны, изучая жилье человека. Побывали в Японии, Китае, узнали про английские замки, про шатер Шамаханской царицы, про нелегкую судьбу солдат, живших во время войны в землянках, отправились в гости к народам Севера и гостили там в чумах и ярангах. На уроке художественного труда мы конструировали «город своей мечты» Из различных бросовых материалов (пластиковых бутылок, коробок от обуви, молочных пакетов) мы конструировали дома. Ребята узнали о том, как непросто проектировать и строить современные здания.

«Покидая каждую из перечисленных стран, ребята на память получали сувениры. Так, из Китая мы «привезли» самодельные закладки, из Японии - белоснежных журавликов - символ мира.

Мы знаем, что вопросы живописи были предметом изучения на уроках литературы, истории и внимание к ним поверхностное. Когда учащийся становится перед выбором будущей профессии он подготовлен и по точным наукам и по гуманитарным, а необходимые навыки для наук имеющих связь с изобразительным искусством им не развивались в должной мере. В комплексе дополнительных занятий для будущих выпускников как правило не находится места для развития художественных навыков. Не везде есть художественные школы и не каждый может позволить в настоящее время пользоваться дорогостоящими красками и бумагой. В последнее время эту проблему решают достижения технического прогресса.

Во все времена художники живо откликались на все научные и технические достижения своего времени. Технологический аспект художественного творчества особенно наглядно прослеживается в истории изобразительного искусства.

Оснащение кабинета изобразительного искусства мультимедийной техникой дает в руки учителя мощнейшие средства для эстетического воспитания и художественного образования школьников. Многие учителя используют возможности мультимедиа для организации процессов восприятия произведений искусства, для знакомства школьников с различными аспектами декоративно прикладного искусства и художественного творчества.

Интерес к обучающим возможностям ИКТ привел многих на курсы повышения квалификации, к изучению компьютерных технологий в графике и проектировании и художественном образовании.

Занятия компьютерной графикой и дизайном в сотрудничестве с преподавателем информатики дали направление на развитие специальных художественных способностей (колористических, конструктивных, изобразительных, композиционных, графических).

Новизной данной формы обучения для меня является то, что индивидуальная работа происходит параллельно с учебным процессом, который включает в себя изучение различных компьютерных программ, что дает необходимый кругозор при отборе технологических приемов. В рамках курса углубленно изучались программы Adobe PhotoShop, Corel Draw, 3ds Max, Adobe Flash.

Особое внимание следует обратить на то, что новая учебная графическая деятельность открывает большие возможности для проявления способностей к дизайнерской деятельности (пространственное мышление, сенсомоторные действия, целостность видения воображаемого объекта, зрительная память, эмоционально-образное восприятие действительности и др.). Однако в практике обучения отсутствуют четко структурированные педагогические технологии развития способностей с учетом субъектного опыта и творческой индивидуальности обучающегося. Недостаточно и специально разработанных средств обучения, обеспечивающих развитие и саморазвитие его как личности. Следовательно, для определения педагогических условий развития способностей к дизайнерской деятельности, необходимо выяснить, на каком материале можно развивать эти способности. Данный материал может быть использован в 10-11 классах на уроках графики и проектирования. Здесь уже мы можем говорить не только о дальнейшем развитии творческих качеств учащихся, но уже и о профессиональной подготовке к специальностям эстетическо-прикладного характера.

Встречаясь с выпускниками, задавая вопрос, что они для себя видят основой в моем предмете, мне отвечают одним и тем же, искусство и творчество - это уход от проблем реальности, отдых от обыденности, способ выражения личного отношения к окружающему миру. Я, понимая стремление многих выразить свое настроение через рисунок, хочу предостеречь, рисование это не способ уйти от проблем, найти только душевное равновесие, увлечение фантазиями, все же помимо психологического стимулятора это и способ выражения мыслей, которые недоступны в устной форме, способ самовыражения, способ общения. Все у себя дома стремятся по своему вкусу обустроить уютно свой уголок, выбирая различные формы дизайна, но почему этому не учат в школе, почему не разви-

вают умения эстетического оформления, все считают, что у каждого человека это уже врожденное качество. Однако последние исследования показывают, что умение оформить свой уголок это не просто пользующаяся спросом профессия, но и одна из востребованных в настоящее время. Поэтому вернусь к своей прежней мысли, так стоит ли так рано прерывать обучение учащихся наукам эстетического цикла, если спрос на них и востребованность в кадрах высок? Я на своих уроках стремлюсь дать учащимся весь объем необходимых знаний, но все же приходится с горечью наблюдать, как в последующем, все, что я в них вложила, медленно угасает и забывается, те искорки, что разожгли талант к искусству и рукоделию гаснут. И есть надежда, что новые технологии, такие как компьютерные возродят пусть и немного в иной форме стремление творить, рисовать, открывать в окружающем мире что-то новое.

В последнее время говорят, что современное поколение духовно не развито, потеряло идеалы красоты, реальности жизни, не способно адекватно реагировать на вызовы современности. Мы говорим часто, каково было морально духовно устойчиво общество советского периода и как оно испортилось за последнее время и дело не в том, что мы изменились и стали хуже, а в том, что мы иначе смотрим на развитие нашего поколения. Простой пример, я раньше обучала своих воспитанников полтора часа в неделю по изобразительному искусству и 2 часа по труду, сейчас два предмета объединили в один художественный труд и преподается один час, в 5 и 6 классах два. Видимо наши науки менее важны для современного образования и исход такого обучения при появлении поколения безграмотного в области искусства не вызывает удивления. Отсюда и равнодушие к классике, музыке, литературе. Необходимо пересмотреть отношение к нашим предметам иначе мы отступим на много шагов назад в воспитании духовной культуры современного человека

Используемая литература:

1. «Место творчеству в современных технологиях преподавания» Юхнович С.А. Алматы . Учительский журнал №9 2006г
2. «Информационные технологии в системе современного образования» Абишева Л.А. Казахская правда 2010 г
3. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2002
4. «Познавательное развитие в детском возрасте.» Учебно-методическое пособие: в 3 ч. Е.В.Опеева, В.А.Шмакова 2014г
5. «Учитель изобразительного искусства и его работа» Г.И.Орловский Москва «Просвещение» 2015г

Бастауыш сынып мұғалімі
Бүлегенова Гульмира Жаксылыковна

ҒАЛАМШАР ҚҰПИЯЛАРЫ. САН ЕСІМ

Қазақ тілі 4 сынып 4 тоқсан

Бөлім:	7-бөлім: Ғарышқа саяхат	
Мұғалімнің аты-жөні	Бүлегенова Гульмира Жаксылыковна	
Мектеп:	№15 негізгі орта мектебі	
Күні:	14.04.2022	
Сынып:4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы №114	Ғаламшар құпиялары. Сан есім	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	4.2.3.1 – мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру.	
Сабақтың мақсаты	Сан есімдерді таба алады. Мәтін мазмұны бойынша шешім табуға бағытталған сұрақтар құрастырады және жауап береді. Берілген тақырып бойынша ой қорыту жасай алады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 мин	Психологиялық сәт: Мейірімді жүрекпен, Ақ пейілді тілекпен Амандасып алайық, Бір жадырап қалайық. Еңбек етіп ерінбей, Жақсы баға алайық! Үй тапсырмасын сұрау. 47- жаттығу 96бет	Психологиялық сәтке бел- сене қатысады.	А у з ш а мадақтау ҚБ1 балл	
	-Ал, балалар өткен сабағымызда қандай тақырыппен таныстық? -Сын есімдер қандай сұрақтарға жау- ап береді? -Қарсы мәнді сын есімдер дегеніміз не? Ережені қайталау. Мысалдар келтірту. Жаңа сабақ			

	-Балалар бүгін біз сендермен Ғаламшарлар құпиялары деген тақырыппен танысамыз.Жалпы қазір біз әр пәннен ғарышка саяхат бөлімін бастадық. -Қандай тұңғыш ғарышкерлерді білесіңдер? 1.Юрий Гагарин. 2.Токтар Әубәкіров, 3.Талғат Мұсабаев 4.Айдын Айымбетов 			
	Күн жүйесінің құрамында 8 планета бар.Бұлар күнді эллипстік орбиталар бойымен айналып жүреді.Күннен алыстау орналасуына қарай олар:Меркурий,Шолпан,Жер,Марс,Юпитер,Сатурн,Уран және Нептун деп аталады. -Осы планеталардың артқы жағында бір құпиялы әріптер бар.Сол әріптерді бір бірлеп жинап құрайтын болсақ,бүгінгі жаңа сабағымыздың тақырыбы шығады. Ендеше әр планетадағы тапсырманы орындап шығайық. 1.Серік сөзінің бірінші әрпі қандай?С 2.Арыстан сөзінің алтыншы әрпі қандай?А 3.Ас атасы,,,, Не?нан бастапқы әрпі қандай? Н			
	4.Қойға ұқсас,үй жануары? Ешкі.Бастапқы әрпі қандай? Е 5.Уақытты көрсететін құрал?Сағат.Бастапқы әрпі қандай? С 6.Адамдарды емдейтін кісі?Дәрігер сөзінің төртінші әрпі?І 7.Аппак қардай,Дәмі балдай?Балмұздақ. Төртінші әрпі? М Сонымен бүгінгі сабағымыздың тақырыбы қандай боп шықты? 8.Мереке құтты болсын!Сөйлемнің сонында қандай тыныс белгісі қойылады? ! «Сан есім». Оқушыларға сан есім туралы видео көрсету.Қорытынды жасап,ережені қорыту. Оқушыларды бағалау критерийлерімен таныстыру. Оқу мақсатын таныстыру Күтілетін нәтижені анықтау			
Сабақтың ортасы 30 мин	Оқулықпен жұмыс: Топтық жұмыс:	Дескриптор Мәтін бойынша сұрақтар құрастыра алады	ҚБ1 балл	Оқулық

	49-жаттығу. Мәтінді оқу. Мәтінді мұқият тыңдау. Сұрақтар беру: Неге? Осы төрт ғаламшар «Газды алып» деп аталған? Жауап:Себебі,бұлар ортасындағы кішкене тасты қоршап тұрған аса ірі газ шары секілді. Негізден ? Юпитердің ішіне қалған сегіз ғаламшар түгел сыйып кетеді? Жауап:Себебі,Юпитер үлкен . Көмек қажет ететін оқушыларға қолдау көрсетіледі.													
	Тақтамен жұмыс: 50-жаттығу. Сөйлем құрау. Біреу, бес, жетінші Асанның қолындағы кітап біреу ғана екен.Сымбат бүгін математика пәнінен бес алды. Ағам жетінші сыныпта оқиды.	Сан есімдерден сөйлем құрастырады	ҚБ1 балл.	Дәптер , қалам										
	Дәптермен жұмыс: 51-жаттығу. Мәтінді көшіріп жазу. Мәтінді көшіріп жаз, сан есімдердің астын сыз.Сан есімдерге сұрақ қойып,қайсысы реттік,қайсысы есептік сан есім екенін дәлелде. Стансы ауылдан <u>жиырма</u> шақырым жерде.	Дескриптор Сан есімдерге сұрақ қою арқылы реттік, есептік сан есім екендігін дәлелдейді.	ҚБ1 балл											
	Пойыз сағат <u>бесте</u> жүреді. Әділ стансыға <u>екінші</u> автобуспен келді. Ол-<u>үшінші</u> курстың студенті. Жазғы демалыстан соң оқушыға бара жатыр. КБ: Сан есімнің түрлерін ата <u>Сергіту сәті</u>:Музыка әуенімен жаттығулар жасау.	Реттік сан есімдерді сөз құрамына талдайды.												
	Жұптық жұмыс:Ойын. 52-жаттығу. Мәтінді оқу. Ақиқат және жалған <table><tr><td>Жер Айды айнала қозғалады</td><td>Жоқ</td></tr><tr><td>Айда жел соғып тұрады</td><td>Жоқ</td></tr><tr><td>Айда су болмайды</td><td>Иә</td></tr><tr><td>Ай аспаннан үнемі көрініп тұрады</td><td>Жоқ</td></tr><tr><td>Жерден Айға қарасаң, Ай үнемі дөңгелек болып көрінеді</td><td>Жоқ</td></tr></table>	Жер Айды айнала қозғалады	Жоқ	Айда жел соғып тұрады	Жоқ	Айда су болмайды	Иә	Ай аспаннан үнемі көрініп тұрады	Жоқ	Жерден Айға қарасаң, Ай үнемі дөңгелек болып көрінеді	Жоқ	Ақиқат пен жалғанды айырады.	ҚБ1 балл	
Жер Айды айнала қозғалады	Жоқ													
Айда жел соғып тұрады	Жоқ													
Айда су болмайды	Иә													
Ай аспаннан үнемі көрініп тұрады	Жоқ													
Жерден Айға қарасаң, Ай үнемі дөңгелек болып көрінеді	Жоқ													
	Жеке жұмыс: Семантикалық картамен жұмыс: Тест жұмысы: 	Семантикалық картада әр сөзді өз сөз таптарына +белгілейді.	ҚБ1 балл											

	Үй-жұмысы: 53-жаттығу. Ребусты шешу. Ғарышта Шешуіндегі сөзге әңгіме құра. Ғарышта Әр бала кішкентай кезінде ғарышкер болуды армандайды. Аспандағы жұлдыздарды жақыннан көріп, басқа әлемге сапар шегу – көпшілік тілегі. Ғарышта тамақ іше білу де – өнер. Тамақ ішкенде сөйлесең, тамағың сыртқа шығып ауада қалқып тұрады. Ал қиқымы тыныс мүшеге түсіп кетсе, өмірге қауіпті.			
	Сондықтан ғарышкер ағаларымызды мақтан тұту керек. Қорытынды: Веер әдісі: 1. Сан есім дегеніміз не? 2. Сан есімнің сұрақтары? 3. Сан есімге мысалдар құрастыр.			
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия Кемпіркосак әдісі: -Көңіл-күйім қалай? -Бүгінгі сабақ қалай өтті? Бағалау: Баллдарын санап, әділ бағасын санау Үйге тапсырма: 53-жаттығу 98 бет	Рефлексия жасайды.		

Ақылы түгел, ойлы адамның баласы — осы адам баласының жалықпайтын нәрсесі бар ма? Тамақтан да, ойыннан да, күлкіден де, мақтаннан да, кербездіктен де тойдан да, топтан да, қатыннан да, көңіл аз ба, көп пе жалығады. Оның үшін бәрінің айыбын көреді, баянсызын біледі, көңілі бұрынғыдан да суи бастайды.

Абай Құнанбаев

Ағылшын тілі пәні мұғалімі
Едресова Гульшат Каирбаевна

HOBBIES AND LEISURE

Lesson Plan

<i>Unit</i>	School:
<i>Term</i>	Teacher name: Едресова Г.К.
<i>Class: 7</i>	Number of present: absent:
<i>Lesson title</i>	Hobbies and Leisure
<i>Learning objectives(s) that this lesson is contributing to (link to the Subject programme)</i>	7 R2. understand specific information and detail in texts on a range of familiar general and curricular topics; 7 S3 ask complex questions to get information about a limited range of general topics and some curricular topics; 7.W2. write with minimal support about real and imaginary past events, activities and experiences on a growing range of familiar general topics and some curricular topics;
<i>Lesson objectives</i>	By the end of the lesson learners will be able to: use, pronounce and spell some target vocabulary accurately in production tasks with support Most learners will be able to: Understand the meaning of the text and answer the questions Some learners will be able to: Give opinions about hobbies.
<i>Assessment Criteria</i>	Provide a point of view on topic in conversations and discussions
<i>Levels of thinking skills</i>	Knowledge and comprehension and application

PLAN

<i>P l a n</i> <i>timings</i>	<i>Teacher actions</i>	<i>Students' actions</i>	<i>FA</i>	<i>Resources</i>
<i>Start</i>	Organization moment Hello, how are you? Who is on duty today? Who is absent? What date is it today?	Students greet the teacher.		
	Warm-up Make a mind map with a word Hobby. (sport, game, activity etc) Free time activities I like... because.... I don't like... because...	Students should find the words according to the word hobby.		
<i>Middle</i>	1. Teacher present and practice vocabulary for hobbies and leisure activities. Teacher explain the task with a different hobbies and activities. Dancing is an indoor activity. It's a hobby.	Students share their answer with a partner	Peer assessment Teacher asks and makes notes on the number of correct answers	

	Snowboarding is an outdoor activity. It's an extremely sport. 2. To predict the content of the text ask students to look at the picture and elicit students what hobby is it? Have you ever play paint wars? Does it hurt if someone hits you? Do video games take part in tournaments? Paint Wars Super Gaming To read for specific information Give Ss time to read the text again and complete the task (True, False). Check Ss' answers.	Students answers: I think you can play paint wars in the forest. Students read the text attentively and do the task True, false and doesn't say.		Watch a video. https://youtu.be/K-kqZh-BrRpC Handout 1
	3. To practice vocabulary from the text. Complete the sentences with: screen, support, concentration, chasing. Don't sit too close to the ... its not good for your eyes. Look out! Someone is..you All Sam's classmates... him when he plays for the school team. All the noise in the street makes... really difficulty.	Students complete the task. Check answers are: Screen chasing support, concentration		Worksheet with task
	4. Pair work. To talk about hobbies likes and dislikes. Use the adjectives to find out which hobby your partner like and dislike. Teacher monitor an activity in the class. Every student has a list of words: Archery jewellery making Golf playing Kart racing Gardening Painting Example: A: Do you like archery? B: Not really. I find it difficult 5 Reflection. Now I know that... Most of all I liked... I have studied the theme (excellent, good, not good enough) Homework: write a topic about "My hobby"	Students ask and answer in open pairs.	Peer and self-assessment	
End	As an extension give Ss the text in the Suggested Answer Key without paragraphs or putting the paragraphs in a muddled order. Ask Ss to find where each paragraph starts/ends and to put the sentences/paragraphs in the correct order.			
Additional information				
Differentiation – how do you plan to give more support? How do you plan to challenge more able learners?		Assessment – how do you plan to check students' learning?		
More support: Provide less able learners with the names of the hobbies Create mixed ability groups for discussion. More able learners: Make analysis of their work and help weaker ones to arrange information.		Monitor learners to check they can write correct words. Observe learners when participating in speaking. Did each learner contribute to the speaking and discussion? If not, why not? Learners managed to fill in the table of hobbies, distributing different hobbies into four columns		

Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі
Кажиахметова Салтанат Сайлауовна

АҚПАРАТТЫҚ КОММУНИКАТИВТІК ТЕХНОЛОГИЯНЫ ҚОЛДАНУДЫҢ ТИІМДІЛІГІ.

Өмір бойы білім алу – әр қазақстандықтың өмірлік кредосына айналу қажет», - деген сөз ұстаздарға тікелей байланысты. Өзгелерге білгенінді немесе білу керектігін үйрету үшін, алдымен соны қалай үйретуді білу шарт. Мұғалім шығармашылығы – ұшы қиыры жоқ ізденіс, өнер, қиял, тапқырлық, үйрену, даму. Үйретуші сөз арқылы ғана емес, әрекет арқылы үйретуді басты назарда ұстағаны жөн және сол әрекетті үйренуші атқарғаны дұрыс. Сол кезде ғана берген білім сапалы, алған білім өмірлік болары анық. Қазіргі күні білім берудің мақсаты - қоғамның мүдесіне өзін-өзі белсенді етуге дайын, жаңа өмір сүруге бейім, бәсекеге қабілетті, шығармашыл, білімді тұлғаны дамыту мен қалыптастыру. Ізденімпаз мұғалімнің шығармашылығындағы ерекше тұс - оның сабақты түрлендіріп, тұлғаның жүрегіне жол таба білуі. Жаңартылған білім берудің маңыздылығы - оқушы тұлғасының үйлесімді, қолайлы білім беру ортасын құра отырып, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу, тәжірибе жасау, АКТ-ны қолдану, коммуникативті қарым-қатынасқа түсу, жеке, топта жұмыс жасай білу, функционалды сауаттылықты, шығармашылықпен қолдана білу.

Білім беруде АКТ-ны пайдалану мен оқушылардың құзіреттілігін қалыптастыру, қазіргі заман талабына сай АКТ - ны, электрондық оқулықтарды және интернет ресурстарды пайдалану оқушының білім беру кезінде шығармашылық қабілетін дамытуға мүмкіндік береді. АКТ - ның негізгі мақсаты –

оқушыны қазіргі қоғам сұранысына сай, өзінің өмірлік іс - әрекетінде дербес компьютердің құралдарын қажетті деңгейде пайдаланатын жан - жакты дара тұлға ретінде тәрбиелеу. Білім беру саласындағы көп қолданыста жүрген АКТ құралдары:

- Интерактивті такта;
- Мультимедия;
- Интернет кеңістігі;
- Электронды оқулық.

Жаңа ақпараттық технологияларды сабақта пайдаланудың тиімділігі:

- Оқушының еркін ойлауына мүмкіндік береді;
- Ақыл - ойын дамытады;
- Шығармашылық белсендігін арттырады;
- Ұжымдық іс - әрекетке тәрбиелейді;
- Тіл байлығын жетілдіреді;
- Жан - жакты ізденушілігін арттырады.
- Сабаққа деген қызығушылығын арттырады.

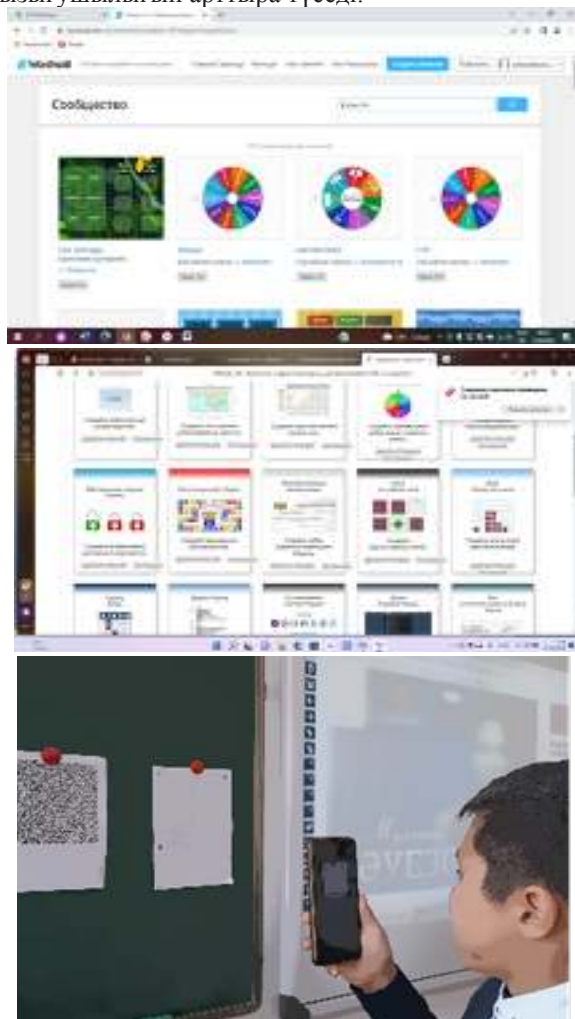
Ақпараттық коммуникативтік технологияларды сабақта пайдалану кезінде оқушылар бұрын алған білімдерін кеңейтіп, өз бетімен шығармашылық тапсырмалар орындайды. Мысалы, өз сабағымда Flippiti, Wordwall, Jambord, QR код, Padlet сонымен қатар тағы да басқа тамаша сайттарды сабағымда тиімді қолданамын. АКТ құралдарымен жұмыс істеу барысында оқушылардың оқуға, білім алуға деген ұмтылысының артуы АКТ құралдарымен жұмыс істей алу жаңалығымен ғана емес, сонымен берілетін оқу тапсырмаларын қиындық деңгейі бойынша реттей

алу мүмкіндігінен, тапсырманың дұрыс нәтижесі үшін марапаттай алу қызметінен де байқалады. Заманауи құралдармен жұмыс істеу оқушыларды ұқыптылыққа, нақтылыққа, берілген тапсырмалардың нәтижелі орындалуына, басты мәселеге назар аударуға баулиды, сондай - ақ, АКТ құралдарымен жұмыс істеу барысында оқушылардың өзінің жеке іс - әрекетін дұрыс жоспарлауға, дұрыс шешім қабылдай алуға тәрбиелейді. Әрбір ұстаздың алдына келген бала да әртүрлі ойлау қабілетінде болады, мысалы кейбірі шапшаң ойлап, тез жұмыс істесе, кейбір тақырыпты баяу қабылдап, оған тапсырманы (тақырыпты) қайтадан қарап шығу тиімді болып табылады.

Көптеген жаңа технологиялармен қатар соңғы кездері қазақ тілі мен әдебиеті пәні сабақтарында ақпараттық технологиялар жиі қолданылуда Wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін пайдалану тиімділігі ерекше.

Қазақ тіліндегі грамматиканы меңгеруде, мәтінмен жұмыс, сөздікпен жұмыс кезінде оқушылардың қызығушылығын арттыруда тамаша құрал.

Ақпараттық технологиялардың ішіндегі Wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін қолдануды жүзеге асыру оқушылардың сабаққа деген қызығушылығын арттыра түседі.

Wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін қолдану төмендегідей мақсатты көздейді:

-оқушылардың ақпаратпен жұмыс жасау іскерлігін

қалыптастыру арқылы коммуникативтік қабілеттерін, ақыл-ойын, танымдық және шығармашылық қабілеттерін дамыту

— алған білімдерін практикалық іс-әрекетте қолдануға үйрету.

—Егер жаңа ақпараттық технологияны сабақта тиімді пайдаланса, оқушылардың пәнге деген қызығушылығы, танымдық белсенділігі, зерттеушілік іскерлігі, шығармашылығы артады.

Wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін пайдалану оқушының оқуға мотивациясын арттырады және қай пәнді болсын оқу барысында мынадай мүмкіндіктерге қол жеткізеді:

- Оқу материалдарының мазмұнын көрнекілікті, түсінікті, қызықты етеді;
- Оқу материалдың суреттерін көрсетуге;
- Оқушылармен жылдам және тиімді тестілеу өткізу;
- Оқушылармен өзіндік жұмыстарды ұйымдастыру, анықтамалық материалмен жұмыс істеуге үйрету;
- Жеке тұлғалық және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, оқушыға комфорттық жағдай жасау;
- Ақпараттық мәдениеттің дамытуға бүгінгі ақпараттық, коммуникациялық құралдармен жұмыс істеу дағдыларын арттыру.

Дәстүрлі оқыту жүйесінен АКТ қолданған сабақтардың түпкі айырмашылығы бар.

Бұл айырмашылық мұғалімнің рөлі өзгеруінде: ол білімнің негізгі бұлағы емес. Ол реттеуші, ұйымдастырушы, кеңес беруші. Мұғалімнің міндеті оқу құралдарды оқыту материалдың мазмұнымен байланысты, психологиялық және жас ерекшеліктеріне сәйкес, компьютермен жұмыс істеуге дағдысы бар оқушыларды анықтау, іріктеу. Осы міндеттерді сапалы, нәтижелі ету үшін мұғалім өзі интерактивті тақтамен, әртүрлі электронды оқулықтармен, және ғаламтор көзінде жұмыс істей білу керек. Ол үшін негізінде Activstudio, кітапхана және флипчартты қолдана білу қажет.

Интерактивті технологияның ерекшеліктері:

1) Бормен тақтаға жазған кескінді экрандағы түрлі –түсті, айқын, ұқыпты кескінмен салыстыруға болмайды. Тақта мен бордың көмегімен әр түрлі қосымшалары бар жұмысты түсіндіру қиын, әрі мүмкін емес. Слайдтарда кемшіліктер мен қателер жіберілсе, тез арада түзетуге болады. Сабақтың өнімділігі артады. Басқа пәндермен пәнаралық байланыс орнайды.

2) Сабақта көрнекілікті қолдану деңгейі артады.

3) Оқу материалын беру логикасына көп көңіл аударады, бұл оқушылардың білім деңгейіне оң әсерін тигізеді. Компьютерге деген қарым-қатынас өзгереді.

Wordwall интерактивті тапсырма құру сервисін пайдалану сабақтың ұйымдастырушылық, қайталау, жаңа тақырыпты игеру, практикум, бекіту, қорытындылау, талдау кезеңдерінде, білім бақылауда кеңінен оқушының қызығушылығын, оқуға танымдық қасиетін оятуға. Объективті бағалауға, оқушының

еркін сезінуге ақпараттық-коммуникациялық мәдениетінің деңгейі өсуіне жағдай жасалып, келешекте терең білім алуға көмегі зор.

Мектеп емтихандарына даярлау кезіндегі мұғалім үшін де, оқушы үшін де таптырмас құрал. Мысалы: Quizzz, Quizlett, Kahoot, QR код бағдарламалары арқылы тест тапсырмаларын оп-оңай дайындауға болады. Бүгінгі таңда мектеп пәндерін компьютер көмегімен оқыту нәтижелерін зерттеудегі ғылыми проблемаларды шешу ең басты орын алады. Бұған себеп оқыту процесінде туындайтын компьютерлендірудің педагогикалық — психологиялық жаңа проблемалары әлі толық шешілмегені. Және те еліміздегі көптеген мектептердің материалдық-техникалық базасының әлі де сын көтермейтіндігі. Қазіргі таңда көптеген ауыл мектептерінде компьютерлендіру жүргізілгенімен интернет желіс қосылмаған немесе электрондық құралдармен, бағдарламалармен

толықтай жабдықталмаған.

Қорыта келгенде, компьютер оқушылар мен мұғалім жұмысын ұйымдастыруда кең

мүмкіндіктерге ие, оқытудың әдістерін кеңінен әрі сапалы қолдануға мүмкіндік береді. Ендеше, ақпараттық технологияны сабақта қолдану оқушының іс-әрекетін, жұмысын түрлендіруге көмектеседі, зейінін белсендіреді, жеке тұлғаның шығармашылық мүмкіндіктерін жоғарылатады деуге болады. Жаңа технологияны меңгеру оқытушының оқу – тәрбие үрдісін жүйелі ұйымдастыруына көмектеседі. Оқытудың озық технологиясын меңгеру оқытушының кәсіптік шеберлігіне байланысты. Бұл әрбір ұстазды ойландырып, жаңаша жұмыс істеуге, жаңа ізденістерге жетелейді. Осы орайда Жүсіпбек Аймауытов «Сабақ беру үйреншікті жәй ғана емес, ол жаңадан жаңаны табатын өнер», -деп тұжырым жасайды. Сондықтан оқытушы өз пәніне психологиялық тұрғыдан қарап, әдістемелік шеберлікпен келу керек. Сабақ барысында интерактивті технологияларды қолдану оқытушы жұмысын өнімді, нәтижелі, ал оқушылардың білім алу әрекетін мәнді, қызықты, пайдалы етеді.

Пайдаланған әдебиеттер:

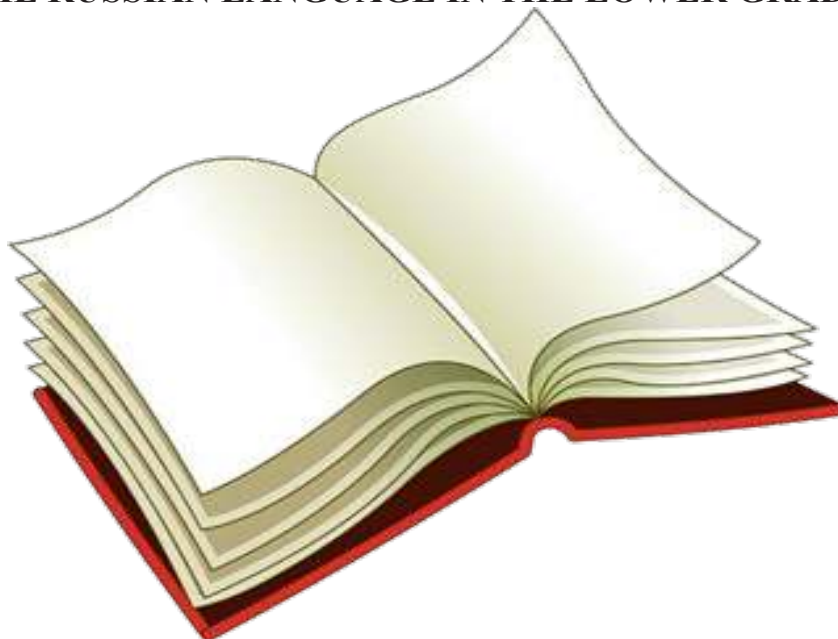
1. Н.Есбосын «Оқытудағы жаңа әдіс-тәсілдер қоржынынан»
2. А.Ғабитқызы. Кәсіби құзыреттілік және жаңа ақпараттық технологиялар.// Қазақстан мектебі, №11,2012,-5-бет.
3. Б.Ибраимова.Ақпараттық технология -нәтижелі білім берудің көзі.// Қазақстан мектебі,№6,2012,-3-бет.
3. «Мұғалімнің кәсіби дамуы: дәстүрлер мен өзгерістер» II –ші Халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалы Астана 2012 ж.
4. №2 2015 ж. «Педагогикалық диалог» ақпараттық-әдістемелік журнал
5. Педагогика. Педагогикалық колледждерге арналған оқу құралы. Ресей 1998 ж.

Учитель начальных классов

Кожамбетова Карлыгаш Жолдасовна

**БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРДЫҢ ОРЫС ТІЛІ
САБАҚТАРЫНДА ЛОГИКАЛЫҚ ОЙЛАУДЫ ДАМУ.
РАЗВИТИЕ ЛОГИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ НА УРОКАХ РУССКОГО
ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ
THE DEVELOPMENT OF LOGICAL THINKING IN THE LESSONS OF
THE RUSSIAN LANGUAGE IN THE LOWER GRADES**

Аннотация: Мектептің алдында тұрған негізгі міндеттердің қатарына оқушылардың логикалық ойлау қабілетін, сана сезімін, ғылымдарды игерудің тиімділігін, үнемі өсіп жатқан ақпарат көлемінде өз бетінше білуді, бар білімді барынша пайдалануды, неғұрлым қолайлы жағдай жасауды дамыту қажет және жаңа білімді алу, оны басқаларға жеткізу шарттарын қарастыру қажет

Аннотация: К числу основных задач, стоящих перед школой, относится развитие логического мышления учащихся, от его уровня зависит сознательность, эффективность освоения наук, умение самостоятельно ориентироваться в постоянно растущем объеме информации, применять имеющиеся знания с максимальной пользой, создавать наиболее выгодные условия для приобретения новых знаний и для сообщения их другим

Annotation: The main tasks facing the school are related with to the development of logical thinking of students, consciousness, the effectiveness of the development of logic, the ability to independently navigate in an ever-growing volume of information, use knowledge with maximum benefit, create favorable conditions for acquiring new knowledge and for Transfer the knowledge it to others

В современной методической системе обучения всё больший акцент переносится на формирование у школьников общечеловеческих умений, в том числе и мыслительных. На протяжении многих лет, меня волнует проблема грамотной организации работы учителя по развитию у учащихся логического мышления.

Умение логически мыслить, играет большую роль не только в процессе обучения, но и в повседневной жизни. Младший школьный возраст, по мнению ученых (Л. Выготского, Д.Б. Эльконина)[1] является сензитивным периодом для начала систематической и последовательной работы по развитию логического мышления, с возникновением, которого другие познавательные процессы (память, внимание, представление, восприятие) интеллектуализируются и приобретают произвольный характер. Кроме того, с переходом мышления на новую ступень развития связано появление таких важных новообразований, как внутренний план действий и рефлексия. [3]

Вместе с тем, несмотря на теоретическое осмысление данной проблемы, на важность формирования логических умений в процессе обучения, проблема развития логического мышления учащихся еще не получила должного разрешения в практике современной начальной школы. По результатам проведенных исследований уровня развития логического мышления младших школьников, показывает, что логическое мышление у большинства учащихся начальных классов находится на недостаточном уровне развития.

Среди причин сложившейся ситуации следует отметить недостаточную освещенность данного вопроса в методической литературе. Обычно предпочтение в выборе специфического материала

для развития логических умений отдается математике. Однако, каждый школьный предмет, на мой взгляд, может внести свой вклад в развитие логического мышления учащихся. Большими возможностями в этом процессе располагает русский язык. Прежде всего это объясняется тем, что речь и мышление тесно взаимосвязаны друг с другом. Взаимосвязь развития логического мышления с изучением языка, а также с развитием речи отмечается многими известными учеными-методистами (Ф.И. Буслаев А.И., Власенков А., Добромыслов М.Р, Львов, Н., Рождественский, К.Д. Ушинский и др.). [2]

Исходя из вышесказанного, можно выдвинуть гипотезу: использование логических задач в обучении русскому языку развивает у младших школьников логическое мышление, способствует более глубокому, качественному усвоению материала, благотворно сказывается на личностном и психическом развитии детей.

Это обусловило выбор моей темы самообразования; «Развитие логического мышления младших школьников на уроках русского языка».

Цель работы по проблемной теме: определение наиболее эффективных условий и создание системы работы по развитию логического мышления на уроках русского языка.

Для достижения данной цели я поставила перед собой следующие задачи:

1. Изучить методическую, педагогическую и психологическую литературу по данной теме.[4]
2. Выявить наиболее оптимальные методы и приемы, способствующие развитию логического мышления на уроках русского языка.

3. Экспериментально проверить эффективность подобранных логических заданий при работе над развитием логического мышления.

Методы исследования: 1. Констатирующий срез. 2. Формирующий эксперимент. 3. Анализ работ учащихся, диагностика качественного роста.

Теоретической основой работы над проблемой стало изучение работ следующих авторов: Л.Ф. Тихомировой, Г.А. Бакулиной, так как их методика способствует активизации мыслительной деятельности и развитию логического мышления. [5] Мысль о том, что в школе необходимо вести работу по формированию логического мышления с младших классов, в психолого-педагогических науках, общепризнана. Необходимо научить детей приемам логического мышления: без них полноценного усвоения учебного материала не происходит.

Развитие мышления происходит при условии овладения формами мышления: наглядно-действенное (формируется у детей в 3 — 4 года); наглядно-образное (формируется в 5-6 лет) ; Словесно-логическое (формируется у младших школьников Логические приемы и операции являются основными компонентами логического мышления, которое начинает интенсивно развиваться именно в младшем школьном возрасте. Умственное развитие младших

школьников проявляется не только в интеллектуальной сфере, но и в познавательных интересах, в отношении учащихся к учению. Показателями умственного развития школьников являются; умение использовать логические приемы и операции в учебной и вне учебной деятельности, выбирать их; преобразовывать заданный материал, используя перенос изученных приемов действий. В большей степени способствует этому продуктивная деятельность, которая связана с активной работой мышления и находит свое выражение в таких мыслительных приемах, как анализ, синтез, сравнение, обобщение.

Детей необходимо учить анализировать, рассуждать, делать выводы. Для полноценного усвоения материала необходимы знания приемов логического мышления. Под руководством учителя, путем задач и упражнений дети практически знакомятся с применением логических приемов. Естественно, что с любого логического приема работу начинать нельзя, так как внутри системы логических приемов мышления существует строго определенная последовательность. Один прием строится на другом.

Примерные задания:

-Выделять в предметах признаки;

Задание: отметьте два слова, наиболее существенные для слова,

Стоящего перед скобками.

САД (растение, собака, забор, лопата, земля).

-Сравнивать предметы и находить их общие признаки;

Задание: назовите общие признаки предметов.

КНИГИ, ТЕТРАДИ

-Выполнять простейшие виды анализа и синтеза;

Задание: составить слово из вторых слогов данных слов.

ПОВОРОТ, КОРОНА, КАНАВА.

Задание: проведи классификацию по заданным признакам:

1) слова сгруппированы по количеству букв;

2) слова сгруппированы по количеству слогов; 3) слова сгруппированы по родам.

Рассмотренные приемы логического мышления необходимы для полноценного усвоения изучаемых в школе предметов: действия, стоящие за этими

приемами, и будут служить средством усвоения различных знаний. Эту работу я провожу систематически, а не от случая к случаю. На занятиях применяю занимательные и доступные для понимания упражнения, задачи, вопросы, загадки, игры, создаю атмосферу, возбуждающую активную мысль. Логическое мышление формируется на основе образного и является высшей стадией развития детского мышления. Достижение этой стадии длительный и сложный процесс. Однако достижение этой стадии еще не гарантирует высокого уровня развития логического мышления. Как показывают многочисленные психологические исследования, без целенаправленных занятий сформировать логическую культуру ребенка во многих случаях не удастся даже к концу школьного обучения. Для полноценного развития логического мышления, ребенок должен овладеть определенным минимумом логических знаний и умений, т.е. приобрести «логическую грамотность». В процессе формирования логического мышления детей, самое важное - научить ребят делать пусть маленькие, но собственные открытия. Ученик должен находить способы выполнения задания, которые требуют от него не просто простого действия по аналогии, а возможность для «умственного прорыва». Только опираясь на уверенность ребенка в своих силах, имеет смысл ставить перед ним цели, связанные с преодолением трудностей. Наша общая забота — помогать всем детям в умственном развитии, в повышении интеллектуальной готовности каждого ребенка к обучению в средней школе.

Используемая литература.

1. Эльконин Д.Б. Психология обучения младшего школьника. - Москва, 2002.
2. Тихомирова Л.Ф. Упражнения на каждый день: логика для младших школьников. — Ярославль, 2009.
3. Выготский Л.С. Педагогическая психология, - Москва, 2005.
4. Формирование логического мышления учащихся при обучении словообразованию // Начальная школа, № 12, 2001
5. Тихомиров О.К. Психология мышления. — Москва, 2006

Учитель начальных классов
Максименко Вероника Сергеевна

ЗВУКИ [й>о], [о]. БУКВА Ё Ё

Краткосрочный план урока по ОБУЧЕНИЮ ГРАМОТЕ

Сквозная тема:	Путешествие
Школа: КГУ «Основная средняя школа №15», г.Кокшетау	
Дата: _____	ФИО учителя: Максименко Вероника Сергеевна
Класс: 1 .	Количество присутствующих: отсутствующих:
Тема урока:	Звуки [й>о], [о]. Буква Ё ё
Цели обучения из долгосрочного плана:	
Выделять звуки в словах и различать их признаки (гласные ударные/безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие). Понимать, что слова состоят из слогов, определять количество и порядок слогов в слове Понимать смысловозначительную роль звука и ударения. Читать схемы слов/предложений. 1.2.1.7 Распознавать образ буквы и сопоставлять его со звуком 1.2.9.2 Понимать, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных). 1.3.8.1 Писать элементы букв, прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения; писать разборчиво в соответствии с нормами каллиграфии; обозначать звуки сильных позиций буквами на письме. 1.3.9.1 Списывать/писать слова, написание которых расходится с произношением (вода, снег, пенал и т.д.), соблюдать правила переноса (с помощью учителя).	
Развитие навыков:	1.9 Ориентирование в звуковой форме слова. 2.1 Использование видов чтения. 2.9 Ориентирование в графической форме слов. Соблюдение каллиграфических и графических норм. Соблюдение орфографических норм.
Цели урока	Все :выделяют звуки в словах и различают их признаки (гласные ударные/безударные; согласные твердые/мягкие, глухие/звонкие). понимают, что слова состоят из слогов, определяют количество и порядок слогов в слове, понимают смысловозначительную роль звука и ударения, читают схемы слов/предложений. Распознают образ буквы и сопоставляют его со звуком Понимают, какую работу выполняет буква в слове в зависимости от ее позиции (гласный как показатель мягкости/твердости согласных). Пишут элементы букв, прописные (заглавные) и строчные буквы и их соединения разборчиво в соответствии с нормами каллиграфии; обозначают звуки сильных позиций буквами на письме. Списывают слова, написание которых расходится с произношением (вода, снег, пенал и т.д.), соблюдают правила переноса (с помощью учителя).

	Большинство: Знакомятся с буквой Ё, ё, случаем обозначения ею двух звуков [й] и [о] ([йо]). Дают качественную характеристику звукам. Читают слова и предложения с буквой е и всеми изученными буквами; отвечают на вопросы по его содержанию. Оценивают свою работу. Некоторые: Рассказывают о бережном отношении к животным. Объясняют, как подготовиться к путешествию. Аргументируют свое мнение о необходимости соблюдения правил поведения на отдыхе.
Привитие ценностей	Ценности, основанные на национальной идее «Мәңгілік ел»: казахстанский патриотизм и гражданская ответственность; уважение; сотрудничество; труд и творчество; открытость; образование в течение всей жизни.
Межпредметные связи	Взаимосвязь с предметами: самопознание, познание мира, естествознание, музыка, математика
Предварительные знания	Знакомство с учебной книгой, правилами поведения на уроке, посадка при письме, речь устная и письменная, предложение, знаки препинания в предложении, схема предложения, слово, слоги, ударение, схема слов, звуки речи, гласные и согласные звуки, ударные и безударные гласные, согласные твердые и мягкие, звуковые схемы, гласные буквы и гласные звуки, буквы: а, у, и, о, ы, м, т, н, л, с, р, ш, сочетание -ши-, к, п, б, б-п, г, г-к, д, д-т, з, з-с, ж, сочетание - жи -, е.

Ход урока				
Этап урока/ время	Действия педагога	Действия учащихся	Оценивание	Ресурсы
Начало урока	Создание положительного эмоционального настроения Звенит звонок, зовёт звонок. И в классе начинается урок. Психологическая гимнастика. (Звучит мелодия песни «Улыбка») -Вы знаете ключ, который открывает все замки в душах людей? Это улыбка. Красиво улыбаться нужно уметь. Повернитесь к своему соседу и подарите ему улыбку.	Дети слушают учителя Учащиеся улыбаются друг другу		Слайд 1
	Сообщение темы и целей урока - Ребята, сегодня у нас необычный урок, урок-путешествие. Мы много говорили о путешествиях, скажите зачем люди путешествуют? И мы сегодня отправимся с вами в путешествие по стране знаний, в котором нас ожидает знакомство с новой хитрой буквой. А т.к. мы познакомимся с новой буквой, значит, нам предстоит: -научиться слышать новый звук в словах; -выясним, почему же эта буква хитрая; -учиться читать и писать слова с новой буквой; -а также мы узнаем много новой и интересной информации. -Итак, мы отправляемся в путь на красивом корабле по синему морю. Сейчас, я покажу вам плавательные движения, которые мы будем выполнять, когда поплывём. Приготовились, поплыли. (учитель показывает движения руками)	Отвечают на вопрос Руками показывают движения	Обратная связь, похвала учителя.	Картинка с островами и корабль
Середина урока	Первая остановка «Город звуков». - Отгадайте загадку, и вы узнаете, какие деревья растут на этом острове. Что же это за девица: Не швея, не мастерица, Ничего сама не шьёт. А в иголках круглый год? (Ель.)	Отгадывают загадку	Обратная связь, похвала учителя.	Слайд 2
	Как по- другому называют это дерево? (Ёлка.) – картинка	Выполняют слого-звуковой анализ слова ёлка		

	Проведём слоگو-звуковой анализ слова ёлка. Сколько слогов в слове? (ёл-ка) Из каких звуков состоит первый слог? (из слияния йо и отдельного звука л) Из каких звуков состоит второй слог? (из слияния ка) Позовите слово, на какой слог падает ударение? Посмотрите на схемы. Какая из них подходит к слову ёлка? Докажите.			
	- Ребята, а кто прячется под лапами ёлки, вы узнаете, отгадав следующую загадку. Сердитый недотрога Живёт в глуши лесной Иголок очень много А ниток – ни одной. (Ёжик.) – картинка	Отгадывают загадку	Обратная связь, похвала учителя.	Слайд 3
	Правильно! Молодцы! Проведём слоگو-звуковой анализ слова ёжик. Сколько в слове слогов? (ё-жик) Из каких звуков состоит первый слог? (йо) Второй слог? (жык) На какой слог падает ударение? (на 1) Какая из схем подходит к слову ёжик? Какие звуки слышатся в начале слов ёлка и ёжик? Произнесите. (йо) Ребята, эти звуки обозначаются одной буквой ё А чтобы нам познакомиться с новой буквой отправляемся в путь по морю к следующему острову. Приготовились. Поплыли. (показ движений руками) Вторая остановка «Город новой буквы» 1. <u>Показ буквы ё.</u> Давайте произнесём эту букву. Как она произносится? (тянется), значит, эта буква, какая? (гласная) На карточке закрасим букву Ё красным цветом. Ребята на этом острове живёт наша новая буква ё, которая обозначает два звука (йо) в начале слов	Выполняют слоگو-звуковой анализ слова ёжик Произносят звуки показ движений руками «Поплыли» Произносят звуки	Обратная связь, похвала учителя.	Слайд 4 Слайд 5
	2. <u>Послушайте сказку о букве ё. Как она появилась.</u> Сказка. Однажды буква «Е» убежала в лес. Вдруг подул сильный ветер, закачались деревья. Буква «Е» испугалась и спряталась под ель. На неё упали две шишки, от которых на голове у «Е» образовались шишки. Так «Е» превратилась в «Ё». От этого «Ё» - всегда ударная гласная.	Слушают сказку	Обратная связь, похвала	Слайд 6
	3. <u>Ребята давайте посмотрим на печатные буквы ё, они похожи или отличаются друг от друга?</u> А на что похожа буква ё? (ответы детей) Стих-е Буква Е передохнула, Как тот час же на неё Пара птенчиков вспорхнула- Получилась буква Ё.	Отвечают на что похожа буква		Пропись
	4. <u>Ребята, сложите из карандашей и бус печатную букву Ё.</u> Найдите на карточке печатную букву Ё, закрасьте, что у вас получилось?	Складывают букву Ё Пишут в тетрадях		Листочки, дерево успеха

	Молодцы, ребята! Работа в прописи №3. Прописывание строчной буквы ё. Пропишите 5 букв, самую красивую обведите карандашом.			
	<u>5.Сейчас мы проверим, как хорошо вы запомнили букву Ё.</u> (работа по карточкам) Подчеркните все буквы ё. Самооценивание «Дерево успеха» А сейчас давайте отдохнём. Физминутка. Итак, мы отправляемся на следующий остров. Приготовились. Поплыли. (показ движений руками)	Работают по карточкам Выполняют физминутку	Самооценивание «Дерево успеха»	Физминутка «Ёжик»
	Третья остановка «Город слияний». Итак, мы переходим к чтению сочетаний и слов с буквой Ё. Читать слова с буквой ё легко. Если эта буква стоит в начале слова или после гласной буквы, то её надо просто назвать. Чтение слов с доски. ЁЖ ЁЖИК МОЁ ЁР ЁЛКА СПОЁМ ЁК СВОЁ ТВОЁ Давайте позовём слова и определим, на какую гласную падает ударение.	Дети читают слова с доски	Обратная связь, похвала учителя.	Слайд 7
	Вывод: Буква Ё всегда ударная, обозначает два звука в начале слова и после гласной. <u>Послушайте стихотворение.</u> -Расскажи-ка, буква Ё, Как твоё житьё-бытьё? На доске. Буква ё даёт отчёт: -Ничего житьё течёт, я ударная всегда! -Ой-ё-ёй, вот это да! Ребята, обратите внимание на слова житьё-бытьё. Произнесите. Вывод: После «ь» буква ё обозначает два звука.	Делают выводы	Обратная связь, похвала учителя.	Слайд 8
	А сейчас давайте прочитаем слоги-слияния с буквой ё. (чтение по карточкам) Обратите внимание, что когда буква ё стоит после согласной, т.е. в слиянии, сколько звуков она обозначает? (1 – о), а согласный звук слышится как? (мягко)	Ребята читают по карточкам	Обратная связь, похвала учителя	карточка
	Вывод: Буква Ё не всегда имеет два звука, а только когда стоит в начале слов, после гласной буквы или после мягкого знака. Игра «Узнай звук». Если буква ё обозначает 2 звука – в ладоши хлопают девочки, а если буква ё обозначает [о]-мальчики. Мёд, ёж, овёс, лён, ёлка, моё, ёрш, клён, ковёр, тёрка, свёкла. Ребята, пришло время отправиться на остров Чтения, где мы будем как вы думаете, что делать? Правильно, мы будем читать предложения и рассказы с буквой ё. Приготовились. Поплыли. (движения руками)	Если буква ё обозначает 2 звука – в ладоши хлопают девочки, а если буква ё обозначает [о]-мальчики.	Обратная связь, похвала учителя	Слайд 9
	Четвёртая остановка «Город чтения». <u>Работа по карточке</u> Сейчас мы прочитаем рассказ о лесном зверьке Как живёт ёжик. Ёжик запас на осень еду.	Дети читают текст по карточке по цепочке Отвечают на вопрос		Карточки

	Он собирал на иголки грибы, лесные яблоки и нёс в нору. Ёжик спал-зимовал в тёплом гнездышке до весны. Что нового узнали о ёжике? Ребята, а как нужно относиться к ежам? (их нельзя ловить и держать у себя дома, т.к. их дом – лес) А вы знаете, что есть и морские ежи? Ёж морской на дне морском Пел о ёжике лесном: Ах ты, ёж. Братец ёж, Как без моря ты живёшь? Ёж живёт в глуши лесной, Ёлка – дом его родной.			
	Посмотрите на морских ежей. Они отличаются от лесных ежей? Иголки морского ежа длинные, как спицы, и служат для передвижения, защиты, а также исполняют роль рук. Ползает он тихонечко по дну и ест, что в рот попадёт.	Слушают учителя		Слайд 10
Конец урока	Ну а сейчас мы отправляемся на последний город «Город Подведения итогов» Приготовились. Поплыли. (показ движений руками) Пятая остановка «Город Подведения итогов». Ребята, с какой новой буквой познакомились? Почему она хитрая? Что узнали нового?	Отвечают на вопросы, подводят итог урока	Оценивают себя	
	Рефлексия. На доске ёж, вам нужно наколоть яблоки «зеленое» - я доволен своей работой на уроке «желтое» - на уроке работал неплохо «красное» - на уроке мне было трудно	Накалывают яблоки		Слайд 11 Ёжик яблоки

Балаға берілген бірінші тәрбие ата-анасын, туысын, жолдасын сыйлауға үйретуден басталады.

Ыбырай Алтынсарин

Учитель химии и биологии
Мусина Раушан Умаровна

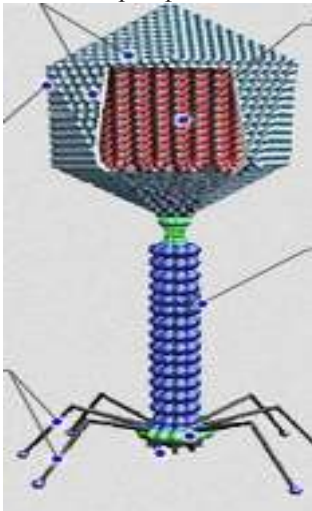
ВИРУСЫ. ОСОБЕННОСТИ СТРОЕНИЯ ВИРУСОВ КАК НЕКЛЕТОЧНОЙ ФОРМЫ ОРГАНИЗАЦИИ ЖИЗНИ.

<i>Раздел: Микробиология и биотехнология</i>	
<i>Тема урока:</i> Вирусы. Особенности строения вирусов как неклеточной формы организации жизни.	Школа: КТУ «Основная средняя школа № 15» г. Кокшетау
<i>Дата:</i>	ФИО учителя: Мусина Раушан Умаровна
<i>Класс: 7</i>	Количество присутствующих:
<i>Цели обучения, которые необходимо достичь на уроке:</i>	7.4.3.4 -объяснять принадлежность вирусов к неклеточной форме жизни
<i>Цели обучения:</i>	Все учащиеся смогут:
	• Описать строение вирусов • Объяснить принадлежность вирусов к неклеточной жизни • Сформулировать понятие иммунитета
	Большинство учащихся смогут:
	• Перечислить меры профилактики вирусных заболеваний. • Описать этапы заражения вирусом на примере бактериофага
	Некоторые учащиеся смогут:
	• Сравнить вирус табачной мозаики и бактериофага • Оценить значение иммунитета и его видов в жизни человека

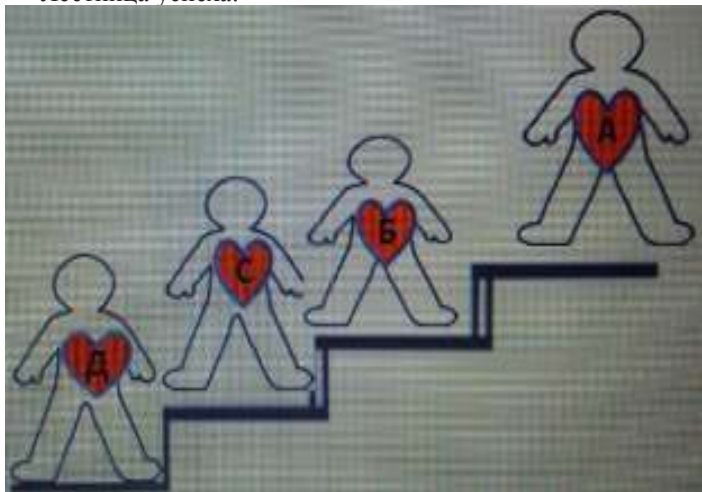
Уровни мыслительной деятельности	Знание, понимание, анализ, синтез и оценка
Критерии оценивания:	Учащиеся могут: - Описывать строение вирусов - Объяснять принадлежность вирусов к неклеточной жизни - Формулировать определение иммунитета - Перечислить меры профилактики вирусных заболеваний - Описывать этапы заражения вирусом на примере бактериофага - Сравнивать вирус табачной мозаики с бактериофагом - Оценить значение иммунитета и его видов
Языковые цели:	Развитие академического языка у учащихся, развитие навыков у учащихся проводить дискуссии, диалоги, мотивировать учащихся ставить правильные вопросы, увеличивать словарный запас по предмету, внедрение 3-х язычного обучения через применение 4-х языковых навыков: чтение, аудирование, говорение и письмо. Ключевые слова и фразы: вирус, вирусология, бактериофаг, иммунитет, вирусные заболевания Стиль языка, подходящий для диалога, письма в классе: академический, научный Вопросы для обсуждения: В чем заключается значение иммунитета? Можете ли вы сказать «Почему ...»? Почему вирусы относят к неклеточным формам жизни? Рекомендации к письму: Запись в тетради новых терминов
Привитие ценностей	Привитие навыков коллаборации и сотрудничества. Привитие основ здорового образа жизни. Воспитание экологической культуры и бережного отношения к природе. Воплощение в жизнь 7 ценностей идеи «Мәңгілік ел» Привитие патриотизма и гражданской ответственности.
Межпредметная связь	История, экология, валеология
Предыдущее обучение:	Сформированы знания о бактериях, видах бактерий и их значении в природе и жизни человека. Даны понятия о профилактике инфекционных заболеваний.

План урока		
Планируемые сроки	Планируемые действия	Ресурсы
Вступление 1-2 мин Актуализация знаний 3-5 мин	Организация урока. Психологический настрой. Деление класса на группы: «Микробиологи», «Физиологи», «Вирусологи». Задание 1 Задание по пройденной теме: «Бактерии» Индивидуальная работа Закончите предложение: Бактерии, использующие кислород называются, а живущие в бескислородной среде называются Организмы производящие органические вещества называются Организмы не производящие сами, а питающиеся готовыми органическими веществами, называются Бактерии, питающиеся остатками живых организмов называются Бактерии, питающиеся органическими веществами живых организмов называются Бактерии способны создавать органические вещества из неорганических при При неблагоприятных условиях бактерия способна	Презентация Правила работы в группе

	покрываться толстой оболочкой, образуя при этом <table><tr><td>Дескриптор</td><td>Обучающийся</td></tr><tr><td>Правильно подставляет слова в предложениях</td><td>Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>Итого</td><td>8 баллов</td></tr></table>	Дескриптор	Обучающийся	Правильно подставляет слова в предложениях	Каждый правильный ответ – 1 балл	Итого	8 баллов	
Дескриптор	Обучающийся							
Правильно подставляет слова в предложениях	Каждый правильный ответ – 1 балл							
Итого	8 баллов							
Введение в тему 6-9 мин	Стадия “ Вызов” Когда-то, миллионы лет назад, На нашей замечательной планете Возникла жизнь, и начался парад Невиданных существ на этом свете. Бактерии, простейшие, грибы, Не счесть червей, и так от века к веку Жизнь становилась гуще и сложней И, наконец, дошла до человека. Все хорошо! Но, видимо, Природа Иль просчиталась где, иль что недоучла, Но в этой распрекрасной бочке меда И ложку дегтя нам преподнесла! Иль существа, а может, вещества Об этом долгий спор не утихает, Но вирусы - и все об этом знают Среди других живут и процветают							
Основная часть Осмысление 10 -34 мин	Метод ассоциации Задание классу: Составить ассоциации к слову «Вирус» (учащимися предлагаются разные ассоциативные слова) Заполнение таблицы ЗХУ Задание классу: заполнить две первые колонки таблицы по теме «Вирусы» (В начале урока заполняют первые две колонки таблицы) <table><tr><td>Знал</td><td>Хочу узнать</td><td>Узнал</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Знал	Хочу узнать	Узнал				
Знал	Хочу узнать	Узнал						
	Работа с учебником Задание 2 Работа в группах Метод презентации постеров, метод постановки вопросов открытого и закрытого типа Изучение материала представленного текста учебника, сбор информации согласно задания для групп. (Работа с текстом осваивается путем сбора данных о вирусе. Все участники группы распределяют роли спикера, эксперта, критика, секретарь, практик.) Задание по группам: 1.Каждая группа изучает материал учебника и выделяет из него необходимый материал по своему вопросу, презентует свой материал в виде постера 2. Подготовить 1 вопрос открытого типа и 1 вопрос закрытого типа соседней группе. 1 группа – «Микробиологи» готовят материал из учебника о строении и особенностях вирусов. 2 группа – «Физиологи» готовят материал о этапах жизнедеятельности вируса на примере бактериофага 3 группа – «Вирусологи» готовят материал о вирусных заболеваниях и мер борьбы с ними. (ФО)	Учебник Флипчарты						

	Взаимооценивание групп <table><tr><th>Дескриптор</th><th>Обучающийся</th></tr><tr><td>1.Отображают строение, значение и особенности жизнедеятельности вирусов.</td><td rowspan="4">Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>2. Грамотно презентуют свой материал на флипчарте</td></tr><tr><td>3. Составляет 1 вопрос открытого типа и 1 вопрос закрытого типа соседней группе.</td></tr><tr><td>4. Правильно отвечают на вопрос открытого и закрытого типа</td></tr><tr><td>Итого</td><td>6 баллов</td></tr></table>	Дескриптор	Обучающийся	1.Отображают строение, значение и особенности жизнедеятельности вирусов.	Каждый правильный ответ – 1 балл	2. Грамотно презентуют свой материал на флипчарте	3. Составляет 1 вопрос открытого типа и 1 вопрос закрытого типа соседней группе.	4. Правильно отвечают на вопрос открытого и закрытого типа	Итого	6 баллов	
Дескриптор	Обучающийся										
1.Отображают строение, значение и особенности жизнедеятельности вирусов.	Каждый правильный ответ – 1 балл										
2. Грамотно презентуют свой материал на флипчарте											
3. Составляет 1 вопрос открытого типа и 1 вопрос закрытого типа соседней группе.											
4. Правильно отвечают на вопрос открытого и закрытого типа											
Итого	6 баллов										
	Задание 3 Индивидуальная работа Метод «Говорят рисунки» Дать название частей вируса табачной мозаики, указанные на рисунке стрелками. Определить сходство и различия в строении и жизнедеятельности вируса табачной мозаики и бактериофага. Вирус табачной мозаики Табачная мозаика Бактериофаг Дополни предложение: Форма жизни, не имеющая клеточную оболочку и способная проникнуть в живую клетку и размножиться внутри нее называется Вирусы поражающие бактериальные клетки называются Путь передачи вируса от одного организма к другому называют Вирусы проявляют признаки жизни лишь внутри (ФО) Взаимооценивание, самооценивание <table><tr><th>Дескриптор</th><th>Обучающийся</th></tr><tr><td>1. Правильно указывает части вируса табачной мозаики</td><td rowspan="3">Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>2. Определяет 2 и более сходства и 2 и более различия между вирусом табачной мозаики и бактериофагом</td></tr><tr><td>3.Правильно подставляет слова в предложениях.</td></tr><tr><td>Итого</td><td>8 баллов</td></tr></table>	Дескриптор	Обучающийся	1. Правильно указывает части вируса табачной мозаики	Каждый правильный ответ – 1 балл	2. Определяет 2 и более сходства и 2 и более различия между вирусом табачной мозаики и бактериофагом	3.Правильно подставляет слова в предложениях.	Итого	8 баллов	Раздаточный материал	
Дескриптор	Обучающийся										
1. Правильно указывает части вируса табачной мозаики	Каждый правильный ответ – 1 балл										
2. Определяет 2 и более сходства и 2 и более различия между вирусом табачной мозаики и бактериофагом											
3.Правильно подставляет слова в предложениях.											
Итого	8 баллов										

	Задание 4 Метод «Диаграмма Венна» Работа в парах Сравните вирус СПИДа и бактериофага Отличия Сходств Отличия															
	(ФО) Самооценивание, взаимооценивание <table><tr><th>Дескриптор</th><th>Обучающийся</th></tr><tr><td>Правильно указывает 3 и более отличий вируса СПИДа и бактериофага.</td><td>Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>Правильно определяет 3 и более сходств вируса СПИДа и бактериофага</td><td>Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>Итого</td><td>3 балла</td></tr></table> Физкультминутка. «Движение животных» - повтор движений животных Задание 5 Метод ««Толстые» и «тонкие» вопросы» Работа в группе Вопросы на знание, понимание и применение по Блуму: Что такое вирус? – 1 группа Опишите строение вируса? – 2 группа Определите сходство и различие бактерий и вирусов? – 3 группа Вопросы на анализ, синтез и оценку по Блуму: Почему вирусы относятся к неклеточным формам жизни? - 1 группа Каким образом можно предотвратить вирусные заболевания? – 2 группа Оцените значение бактериофагов в жизни человека? – 3 группа Вопрос всем группам: 1.Каким образом человек может выработать иммунитет против вирусных заболеваний? (ФО) Взаимооценивание групп <table><tr><th>Дескриптор</th><th>Обучающийся</th></tr><tr><td>Правильно отвечают на вопросы.</td><td>Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>Итого</td><td>3 балла</td></tr></table>	Дескриптор	Обучающийся	Правильно указывает 3 и более отличий вируса СПИДа и бактериофага.	Каждый правильный ответ – 1 балл	Правильно определяет 3 и более сходств вируса СПИДа и бактериофага	Каждый правильный ответ – 1 балл	Итого	3 балла	Дескриптор	Обучающийся	Правильно отвечают на вопросы.	Каждый правильный ответ – 1 балл	Итого	3 балла	
Дескриптор	Обучающийся															
Правильно указывает 3 и более отличий вируса СПИДа и бактериофага.	Каждый правильный ответ – 1 балл															
Правильно определяет 3 и более сходств вируса СПИДа и бактериофага	Каждый правильный ответ – 1 балл															
Итого	3 балла															
Дескриптор	Обучающийся															
Правильно отвечают на вопросы.	Каждый правильный ответ – 1 балл															
Итого	3 балла															
35-37 мин	Задание 6 Прием «Приведи в соответствие» Индивидуальная работа (для сильных учащихся) Привести в соответствие:															

	<table><tr><td rowspan="5">Вирус</td><td>а. Большинство гетеротрофы</td></tr><tr><td>б. Не имеют собственного обмена веществ</td></tr><tr><td>в. Нет клеточной оболочки</td></tr><tr><td>г. Размножение делением клетки</td></tr><tr><td>д. Не имеют клеточного строения</td></tr><tr><td rowspan="3">Бактерия</td><td>е. Возбудитель гриппа</td></tr><tr><td>ж. Участвуют в удобрении почвы</td></tr><tr><td>з. Размножение только в клетках хозяина</td></tr></table> (ФО) Самооценивание	Вирус	а. Большинство гетеротрофы	б. Не имеют собственного обмена веществ	в. Нет клеточной оболочки	г. Размножение делением клетки	д. Не имеют клеточного строения	Бактерия	е. Возбудитель гриппа	ж. Участвуют в удобрении почвы	з. Размножение только в клетках хозяина	
Вирус	а. Большинство гетеротрофы											
	б. Не имеют собственного обмена веществ											
	в. Нет клеточной оболочки											
	г. Размножение делением клетки											
	д. Не имеют клеточного строения											
Бактерия	е. Возбудитель гриппа											
	ж. Участвуют в удобрении почвы											
	з. Размножение только в клетках хозяина											
	<table><tr><td>Дескриптор</td><td>Обучающийся</td></tr><tr><td>Правильно сопоставляет характеристики бактерии и вируса.</td><td>Каждый правильный ответ – 1 балл</td></tr><tr><td>Итого</td><td>8 баллов</td></tr></table>	Дескриптор	Обучающийся	Правильно сопоставляет характеристики бактерии и вируса.	Каждый правильный ответ – 1 балл	Итого	8 баллов					
Дескриптор	Обучающийся											
Правильно сопоставляет характеристики бактерии и вируса.	Каждый правильный ответ – 1 балл											
Итого	8 баллов											
Заключительная часть 38-41мин 42-43мин	Задание классу: К окончанию урока Продолжают заполнение таблицы ЗХУ (Заполняют последнюю колонку таблицы) <table><tr><td>Знал</td><td>Хочу узнать</td><td>Узнал</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table> Лестница успеха: А.от 26 до 36 баллов – вы успешно усвоили тему! В.от 20 до 26 баллов – вы усвоили урок С.от 15 до 20 баллов – вы усвоили урока не полностью, нужно еще раз обратиться к материалу в учебнике Д.менее 15 баллов- вам следует изучить учебный материал еще раз Обратная связь: Прием: «Чемодан, мусорная корзина, мясорубка» Домашнее задание: 1. Написать эссе на тему: «Можно ли извлечь пользу для человека из вирусов» 2. Подготовка 3 вопросов высокого порядка (для сильного ученика) по теме «Вирусы»	Знал	Хочу узнать	Узнал								
Знал	Хочу узнать	Узнал										

Дополнительная информация: В настоящее время описано более 1000 различных видов вирусов. Всех вместе их выделяют в особое царство живой природы – Вирусы. Более 500 видов вирусов могут вызывать инфекционные заболевания человека. Вирусы существуют в двух состояниях: покоящемся (вирионы) и репродуцирующемся (внутриклеточные). Особо опасное вирусное заболевание – СПИД. Вирус, вызывающий СПИД и названный вирусом иммунодефицита человека (ВИЧ), относят к ретровирусам, его генетический материал представлен в виде молекул РНК. Вирионы ВИЧ имеют округлую форму и диаметр 100-120 нм. Наружная белково-липидная мембрана, позаимствованная от клетки-хозяина, пронизана собственными белками вируса.

<i>Дифференциация.</i> <i>Как вы планируете поддерживать учащихся?</i> <i>Как вы планируете стимулировать способных учащихся?</i>	Оценивание. Как вы планируете увидеть приобретенные знания учащихся?	Межпредметные связи: Соблюдение СанПиН ИКТ компетентность. Связи с ценностями.
<i>Индивидуальная работа</i> <i>Работа в парах</i> <i>Групповая работа</i> <i>Распределение ролей в группе, где более способные учащиеся оказывают поддержку менее способным учащимся.</i> <i>Поощрение в виде похвалы, смайликов.</i> <i>Предложение способным учащимся дополнительных заданий, с использованием дополнительной информации и углубленным изучением темы</i>	Самооценивание, взаимооценивание, взаимооценивание групп, оценивание учителем. Составление лестницы успеха для каждого учащегося. Дополнительная помощь: работа с терминами.	Правила поведения в кабинете, контроль за осанкой, проветривание кабинета на переменах, проведение физминутки.
<i>Рефлексия:</i> <i>44 - 45 мин</i>	Написать сочинение «Одноминутная статья» • Что было самое главное на уроке? • Какой вопрос, из заданных на уроке, показался вам наиболее интересным?	
<i>Заключение:</i>	Укажите два аспекта, которые способствовали удачному проведению урока: 1. Применение на уроках разных стратегий обучения, а также взаимодействие различных методик обучения. 2. Индивидуальная, парная и работа в группе. Что можно улучшить в преподавании урока? 1. Акцентирование внимания на усовершенствовании выполнения заданий, а также анализ выполненных учащимися заданий во время урока. 2. Задания, невыполненные или сделанные с ошибками, необходимо разобрать, а также внести изменения, если они требуются. Что является необходимым для усовершенствования следующих уроков и индивидуальной работы с учениками во время уроков? Особенность восприятия уроков некоторыми учащимися, необходимость разработки заданий, учитывая особенности каждого ученика, а также подготовки заданий с учетом возрастных особенностей учащихся.	

Әлеуметтік педагог
Муханғалиева Салтанат Султанбекқызы

ОТБАСЫ – ҚОҒАМНЫҢ НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК ОРТАСЫ.

Тәрбиенің нәтижелі болуы отбасының моральдық денсаулығына байланысты. Балалар өмір сүру барысында отбасын сүйіспеншілікке негізделген қоғамның маңызды бөлшегі ретінде таниды. Баланың қажеттіліктері мен мотивтерін қалыптастыруда отбасы негізгі рөл атқарады.

Отбасындағы өмірді педагогикалық сауатты ұйымдастыру балада пайдалы қажеттіліктерді қалыптастырады:

- отбасының ішінде, жақындарына қамқорлық жазауда, оларға деген сүйіспеншілікте;
- рухани қарым-қатынаста және бірігіп жұмыс жасауда;
- материалдық қажеттіліктерге орынды тұтыну;
- өзін-өзі тәрбиелеуде және өзін-өзі жетілдіруде;
- туралықта, адалдықта, ашықтықта, шыншылдықта;
- кез келген шаруашылық жұмысын парызбен, жауапкершілікпен орындауда.

Отбасы - еңбекке, ішкі және халықаралық өмірдегі оқиғаларға, мәдениетке, бір-біріне, үйдегі тәртіпке, отбасылық бюджет пен шаруашылыққа, көршілер мен достарға, табиғат пен жануарларға деген әлеуметтік қатынастардың жиынтығын көрсететін әлеуметтік шағын әлем. Осының бәрі балалар өмір сүретін және олар өз бойында бейнелейтін негізгі қоректік орта болып табылады.

Отбасы өмірінің тәрбиелік қызметі жүзеге асатын негізгі салалары өзара байланысты болады: парыз; сүйіспеншілік; қызығушылық.

Отбасындағы тәрбиенің міндеттері: баланың мінез-құлқының негіздерін, оның бастапқы адамгершілік көзқарастарын қалыптастыру; еңбексүйгіштіктің негізін қалау, қоғамдық пайдалы іс-әрекетке ұмтылу, тәртіп пен қоғам нормаларын сақтау. Тәрбиелік-оқу міндеттері: отбасы отбасылық қарым-қатынасқа, адамгершілік және эстетикалық дайындықты жүзеге асырады; сүйіспеншілік, ізгі ниет, әке мен анаға, әпкелер мен ағаларға деген құрмет сезімдерін қалыптастырады; басқа өкілдерге деген құрмет пен сүйіспеншілік сезімін, ер намысын және қыз намысын тәрбиелейді; күнделікті өмірді, отбасылық демалысты, отбасылық шаруашылықты ұйымдастыру дағдыларымен қаруландырады.

Дамытушылық міндеттері: балалардың күнделікті іс-әрекеті мен қарым-қатынас процесінде физикалық, адамгершілік, ақыл-ой, еңбек, эстетикалық дамуына жағдай жасау.

Отбасындағы тәрбиелік ортада баланың жеке тұлғасын дамыту үшін қажетті жағдайлар:

- отбасылық ортаны пайдалана отырып, ата-аналардың балаларымен бірлескен іс-әрекеттері (кітап оқу, телешоулар көру, когнитивті үстел ойындары, ұялы телефондар);
- ата-аналардың беделді көзқарастары (жауапкершілік және талап қоя білу);
- ата-аналардың бала тұлғасындағы оң өзгерістерге қызығушылығы (спорттық секциялар, көркемдік үйірмелер түріндегі қосымша сабақтарға баратын балалар);

• мекеме мен жанұя арасындағы толықтырушы тәрбиелік байланыс (мектеп пен жанұяның, ата-ана мен мұғалімнің ынтымақтастығы, мектеп бағдарламасының талаптарын сақтау, сынып жетекшісімен, мектеп психологымен байланыс, т.б.).

Ата-аналармен жұмыстың интерактивті формалары

- ата аналар жиналысы;
- конференциялар;
- дөңгелек үстелдер;
- іскерлік ойындар;
- отбасылық клуб.

Ата-аналардың жеке субъективті позицияларының синдромды бағдарламасына жатады

- балаға өз болашағының субъектісі ретінде қарауы;
- балаға тек өзіне тән ерекшеліктері мен оның дамуы үшін әлеуетті мүмкіндіктері бар даралық түрі ретіндегі қатынас;

- баланың тәуелсіздікке деген ұмтылысын, баланың өз пікірін құрметтеуге үйрету;

- мақсатқа жетудегі қиындықтарды жеңуде баланы қанағаттану сезіміне үйрету;

- баланың жеке тұлғасын баспай, ата-аналардың баланың жеке басының жағымды психологиялық қасиеттерін қалыптастыруға көмектесуге ұмтылуы,

Ата-аналарға арналған ұсыныс

☉ ата-ананың сүйіспеншілігі балалар үшін үлкен қолдау;

☉ оқу және демалыс режимін сақтау;

☉ баланың жағдайын және көңіл-күйін бақылаңыз;

☉ сәттілік пен сәтсіздікке дұрыс реакция беріңіз;

☉ балаға сену;

☉ баланы қолдау;

☉ сындарды конструктивті түрде түрде сынға алыңыз;

☉ сынып жетекшісімен өзара әрекетте болыңыз.

Музыка пәні мұғалімі

Нурушева Кымбат Имангалиевна

«АУЫЛ ТҮБІ – БІРЛІК, ҚАУЫМ ТҮБІ - ТІРЛІК» НАУРЫЗ МЕРЕКЕСІНЕ АРНАЛҒАН ІС-ШАРАНЫҢ СЦЕНАРИЙІ

Мақсаты: «Наурыз» мерекесінің қазақ даласындағы орны, наурыз мерекесі туралы түсінік беру, балаларды елін, Отанын сүйуге, ұлттық салт-дәстүрін дәріптеуге тәрбиелеу; имандылық, инабаттылық, ізеттілік қасиеттерін қалыптастыру.

(Мейрам өтетін жер салт – дәстүрге байланысты жабдықталады. Балалар, ата-аналар,

мұғалімдер ұлттық киімдерімен келеді. Залда әсем әуен ойнап тұрады).

(Қосылып тұрған «Наурыз думан» әні біртіндеп азайтылады)

ПРОЛОГ (выход ВЕСНЫ; выход девушки НАУРЫЗ)

1 жүргізуші

«Сәлем» - сөздің атасы демекші
Ассалаумағалейкум қаптаған ел,
Жүйрігінің жалындысын баптады ел.
Бүгін міне думанды мерей той болады деп,
Асқазанын сары майдай сақтаған ел.

2 жүргізуші

Армысың тойға келген үлкенің де жасың да бар,
Ашық болсын жайылған дастарханың
Шежірелі сөздердің шекесінен
Сәлем бердім төрдегі, ақсақалым (басын иеді).

1 жүргізуші: Құрметті қонақтар, армысыздар,
Бәріңіз де есен-сау бармысыздар.
Шілдехана, бесік той, тұсау кесер,
Сүндет той, туған күн тойлап, той жасау –
ата-дәстүр салтымыз,
Жақсылықты тілейміз тойға келген жалпымыз.
Думанды тойын жасап дүбірлетіп,
Салт-дәстүрді ежелден қастерлеген халқымыз.

2 жүргізуші: Наурыз келді ал тойландар жаран-
дар,

Келген мына мерекеге қараңдар.
Шашу шашып ақ жаулықты әжелер,
Тойда бүгін ойнап күліп тараңдар.
Тойла бүгін, тауларым мен боз далам,
Тойла бүгін, қарттарым мен бозбалам,
Қайта оралған намысымдай наурызым,
Жаңа жыл боп қош келіпсің наурызым,-дей оты-
рып

Құттықтау сөзін мектебіміздің директоры

1 жүргізуші: Жер әлемді жайнатып, әнші құстар
сайратып, наурыз тойын тойлатып, Ұлыстың ұлы күні
келді ағайын. Той құтты болсын! Ақ мол болсын! Ар-
мысыздар құрметті қонақтар.

2 жүргізуші: Ұлыс күні кәрі – жас,
Құшақтасып көріскен.
Жаңа ағатқан қозыдай,
Жамырасып өріскен.
Ұлыс күні қар еріп,
Сай салалар гүрілдеп.
Көк шөбі шығып желкілдеп,
Дүние біткен күлімдеп.
Ұлыс күні кәрі жас,
Құшақтасып көріскен.

1 жүргізуші: Ауыл барма ақсақалсыз, ағасыз?

Оның айтқан сөзіне әрбір нанасыз
Сөз берейік қарияға төрдегі
Тағылымынан зор ғибрат табасыз.
(үлкен кісі батасын береді).
Әже: Наурызым, құт әкелсін елімізге
Береке, ырыс кірсін жерімізге
«Сиыр жылын» қуанышпен шығарып сап
Бақыт боп «Барыс жылы» кірсін елімізге
Жаңа жыл елімізді жарылқасын
Қиналып әр отбасы тарықпасын
Ата – әже келгенде қуанғандай
Немерелерім сендерді қуаныштан арылтпасын.
(Жұлдыз)

«Наурыз көже».

Наурыз тойын әдемі,

Әжем еске түсірді.
Біздерге арнап әдейі,
Наурыз көже пісірді.
Ашылды да кебеже
Дәм әзірлеу басталды.
Әжем Наурыз көжеге,
Жеті түрлі ас салды.
Бидай, тары, күріш бар,
Бар сүт ет пен шұжығы
Ашы құрты тағы бар,
Көже елдің ырысы.
Салтымен ата-бабамның
Жаңғырды қайта заманым!
Жаңа жыл басы-Бұл Наурыз!
Қайырлы болсын, қадамын!

Әже: Халқымыздың ұлттық тағамы – Наурыз
көжеден ауыз тиіңіздер!

(Угощение Наурыз көже)

2 жүргізуші: Күлімде, Наурыз, күлімде!

Күн менен түн теңеледі бұл күнде.
Күн мен Түнді шақырайық ортаға
Қуаныштың сыйласың бүкіл елге!
(Күн мен Түн ортаға шығады - көрініс)

Күн: Сәулесі көп күнмін.

Түн: Жұлдызы көп түнмін

Екеуі: Бірдей болып біздер,
Теңелеміз бүгін.

Түн: Ал, ертең күн ұзақ.

Күн: Түн қысқарар бірақ.

Екеуі: Ұйқы қанбай қалып
Жүрмендер тек жылап.

Күн менен түн теңеледі,

Жер шуаққа кеңеледі.

Соны тойлар ел енді.

1 жүргізуші: Қазақпыз – қыз өсірген інкәр қылып,
Қазақпыз – ұл өсірген шырқап жүріп
Қазақпыз – құс та салып, ат жаратқан,
Сайысқа түскен және тұлпар мініп.

«Қазақтың дәстүрлері - ай »! әні

1 жүргізуші: Нәресте - жаңа туған жөргектегі сәби.
Сәби – өмірдің гүлі, көз сүйініші, әке - шеше дәнекері,
жас баланың жұпар иесі - көңілдің хошы, жанды жа-
дыратар нұры. Сөзі – бал, қылығы - қуаныш, сүйсең
- шәрбат. Сәбиге жұмақ есігі ашық. О дүниеде ата -
ана қорғанышы, арашашысы және жеңілдік әперуші
періште тектес пәк жаратылыс тобына жатады.

Ендеше.

1. «Тұсау кесу» дәстүрін 6 сынып ауылы көрсетеді

2. «Бәсіре» дәстүрін 8 сынып ауылы көрсетеді

3. «Тіл ашар» дәстүрін 5 сынып ауылы көрсетеді
Апа, апа, сүйінші, ауылға келін келді!!!

(Есік жақтан екі жеңгесімен) келін кіріп келеді)

1 жүргізуші: Өмір тойы, көңіл тойы – үйлену

Үйлену, бір – мәңгі көктем күйге ену

Жаңа отаудың қабырғасы қаланып

Дүниеге тағы да бір үй келу,- деп бәріміз қосылып
бір тамаша ән шырқайық.

(Барлықтар қосылып «Той, тойға ұлассын» әнін
шырқайды)

7. «Беташар » дәстүрін 9 сынып ауылы көрсетеді

№09 (116), қыркүйек 2022 жыл

«Наурыз-көктем» әні.

1 жүргізуші: «Көппен біткен іс сәнді –

Көппен біткен ас дәмді», - дей отырып сөз кезегін мектеп әкімшілігіне берсек.

(Көтермелеу ретінде әр ауылға мадақтамаларды табыстайды)

№1 бөлім

2 жүргізуші: Наурыз құтты болсын!

Дендеріміз сау, мықты болсын!

Наурыз тойы келе берсін!

Барлық халық бақытты болсын,

Қош, сау болыңыздар, халайық!

Көріскенше күн жарық болсын!

Учитель начальных классов

Сейтимова Юлия Михайловна

А. ЛЕОНОВ «Я ВЫХОЖУ В КОСМОС»

Литературное чтение.

Краткосрочный план урока

Предмет: Литературное чтение Урок: 83	Школа: ОСШ № 15			
Дата: 12.04.2021	ФИО учителя: Сейтимова Ю.М.			
Класс: 4	Количество присутствующих:	Количество отсутствующих:		
Раздел (сквозная тема):	«Путешествие в космос»			
Тема урока:	А. Леонов «Я выхожу в космос»			
Цели обучения в соответствии с учебной программой:	4.1.4.2 - сопровождать речь иллюстрациями/наглядностью/демонстрацией фотографий/картин/презентацией/видеороликом 4.3.4.1 - совершенствовать работу, исправляя лексические и стилистические неточности, исправлять орфографические и пунктуационные ошибки			
Цели урока:	Познакомить с лётчик-космонавтом СССР, дважды Героем Советского Союза, генерал-майором авиации Алексей Архипович Леоновым и его книгой.			
Ход урока:				
Этап урока/ Время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
1. Начало урока. 0-5 мин Слайд 1	Создание условий для погружения в урок * Делаем самолетик из бумаги, пишем на нем пожелание однокласснику на сегодняшний урок.	Приветствуют учителя. Организуют свое рабочее место, проверяют наличие индивидуальных учебных принадлежностей.	ФО Оценивание эмоционального состояния	Эмоц. Настрой

	1.Делимся на группы 2.Делаем самолетик 3.Пишем пожелание 4.Листы самооценивания			
2. Середина урока. 5-40 мин Слайд 2	Пятиминутка чтения: (приемы) 1. Жужжащее чтение Глазками, шепотом, жужжим 2. Зеркало. 3. Молния. 4. Чтение через слово. Проверка домашнего задания Главы из книг «Космонавты рассказывают» Герман Титов (тестирование)	Учащиеся выполняют команды ПРИЁМЫ	1. Какие вечера описывает герой? А) Летние вечера В) Зимние вечера С) Весенние вечера D) Осенние вечера	Художественная литература
	Работа по теме. Человечество в космос стремилось Хоть на час, хоть на раз, на виток... В один день сказка в быль превратилась — В небо взмыла ракета «Восток». Первым в космос поднялся Гагарин, Совершив беспримерный полет. Простодушный, улыбчивый парень «Ну, поехали!» - крикнул «Восток!».	Ответы учащихся.	2. Как относился отец к Герману? А) Как к взрослому В) Как к равному С) Как к маленькому D) Как к чужому 3. На каком инструменте играл отец? А) На баяне В) На гармонии С) На фортепиано D) На скрипке	
Слайд 3 Слайд 4 Слайд 5 Слайд 6 Слайд 7	- Ребята, предположите о чем будет идти речь сегодня на уроке? Откройте страницу учебника на стр 19 Тема сегодняшнего урока: Алексей Леонов «Я выхожу в космос» - Сформулируйте цель урока ... №1, рассмотрите обложку. По иллюстрации на ней предположите, о чем эта книга?	О космонавте О космосе Отвечают на вопросы учителя.		Учебник Тетрадь
Слайд 8 Слайд 9 Слайд 10 Слайд 11 Слайд 12	В своей книге советский лётчик-космонавт Алексей Леонов, первым в мире совершивший выход в открытый космос, рассказывает подрастающему поколению о том, как это было. (умер на 85 году 2019г) Биография автора Алексей Архипович Леонов – летчик-испытатель, космонавт, первый землянин, вышедший в открытый космос. Родился Алексей Леонов 30 мая 1934 года в селе Листвянка. Отец Алексея, Архип Алексеевич, был шахтером, а мать, Евдокия Минаевна, работала учителем. В семье Леоновых было много детей, Алексей – младший, девятый ребенок по счету. Ролик о Алексее Леонове Предтекстовая работа: -Какую работу космонавты выполняют в космосе? (космонавт путешествует в космосе, добывает информацию для Земли) - Каждый ли человек может полететь в космос? - Какую подготовку нужно проводить с космонавтами?			

	- Назовите первого космонавта. (погиб в возрасте 34 лет в авиационной катастрофе) - Есть вопросы к Александре? - А есть у нашей страны свои космонавты? (Токтар Аубакиров (76 лет), Талгат Мусабаев (71 год), Айдын Аимбетов (50 лет))	Работают с текстом. Отвечают на вопросы учителя и выполняют задания.	4. Что привиделось Герману за окном? А) Человеческая фигура В) Тени от деревьев С) Летящая птица Д) Невиданный предмет 5. После испуга и плача, что сделали Герман и отец? А) Заперлись В) Смотрели в окно С) Ждали гостя Д) Вышли во двор	Учебник
Слайд 13	Работа с текстом Читаем текст по цепочке используем ПРИЁМ «Чтение с пометками» - Встретились вам непонятные слова? - Кем является автор произведения? (главным героем) - Какие события он описывает? (Как готовился к выходу в открытый космос, и как вышел в космос) - Какова основная идея автора? (рассказывает подрастающему поколению о том, как это было) Физкультминутка Работа в группах	Александра читает сообщение о Ю. Гагарине. Руслан Ярослав Айсана	ФО:4.1.5.1 Составление монологического высказывания на заданную тему	
Слайд 14 Слайд 15 Слайд 16 Слайд 17 Слайд 18 Слайд 19 16.11-16.55	1. Составьте синквейн Алексея Леонова 2. Как вы думаете, какими качествами должен обладать космонавт? (здоровый, выносливый, целеустремленный, дисциплинированный) 3. Составьте последовательность путешествия Алексея Леонова в открытый космос. КАРТИНКИ 4. Кроссворд 5. Составь слова из слова КОСМОНАВТИКА (космонавт, тина, сок, кокос, нос, вата, носки, истоки, винт, тина) 6. Таблица - отметь профессии, которые нужны на космодроме.	1. космонавт- летчик 2. выносливый, целеустремленный 3. вышел, преодолел, вернулся 4. Я горжусь космонавтом Работают в группах	ФО	Картинки Учебник
3. Конец урока. 40-45 мин Слайд 20	-О чем был сегодня наш урок? -Какие события описывал в своей книге автор? -Как иллюстрация помогает воспринимать содержание произведения? Рефлексия «Я-космонавт» -Представьте, что вы - космонавты. Прикрепите рисунок своего космического корабля на фотографию Земли из космоса: чем лучше вы поняли тему, тем ближе к Земле ваш корабль. Учащиеся прикрепляют рисунок своего космического корабля на фотографию в зависимости от уровня усвоения материала урока.	Отвечают на вопросы учителя. Оценивают свою деятельность на уроке	ФО: 4.1.5.1 Составление монологического высказывания на заданную тему	Картинки к рефлексии.
Домашнее задание.	Пересказать один из эпизодов произведения. Написать статью о космонавтах			Учебник

Учитель математики
Суденко Елена Николаевна

СМЕШАННЫЕ ЧИСЛА

Краткосрочный план урока

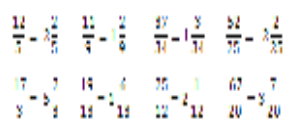
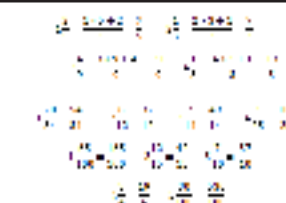
Тема урока: Смешанные числа

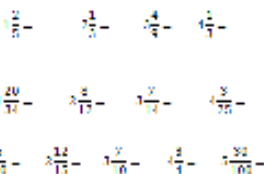
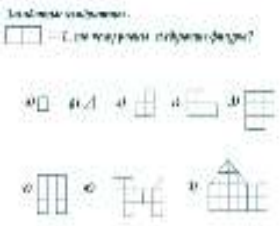
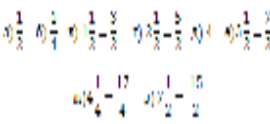
Раздел	Обыкновенные дроби	
ФИО учителя	Суденко Елена Николаевна	
Класс 5	Количество присутствующих	Количество отсутствующих
Дата проведения	21.10.2021	
Тема урока	Смешанные числа	
Цели обучения в соответствии с учебной программой	5.1.2.13 преобразовывать неправильную дробь в смешанное число и смешанное число в неправильную дробь;	
Цели урока	Учащиеся могут преобразовывать неправильную дробь в смешанное число Учащиеся могут преобразовывать смешанное число в неправильную дробь	

Ход урока

Этап урока/время	Действия педагога	Действия ученика	Оценивание	Ресурсы
Организационный этап 2 минуты	Приветствие учащихся, создание коллаборативной среды на уроке Стратегия «Рукопожатие» Переключки	Учащиеся пожимают руку соседу по парте, улыбаются и желают успеха на уроке		Слайд
Устранение пробелов в ЗУН 5 минут	Повторяем таблицу умножения. На слайде задания: $7 * _ = _$ $7 * _ = 42$ $_ * 8 = 48$ $8 * _ = 64$ $4 * _ = 28$ $_ * 3 = 27$ $8 * 7 = _$ Критерии успеха: верно заполнить пробелы - вставить множители и значения произведения.	Один ученик у доски выполняет задание Ученики работают индивидуально, затем выполняют взаимопроверку, сравнивая с образцом на доске по критериям. Ответы: $7 * 7 = 49$ $7 * 6 = 42$ $6 * 8 = 48$ $8 * 8 = 64$ $4 * 7 = 28$ $9 * 3 = 27$	Взаимное оценивание	Слайд Рабочий лист

	Каждый верный ответ - 1 балл	$8 \cdot 7 = 56$ Каждый верный ответ -1 балл		
Актуализация <i>полученных ранее знаний</i> 6 мин	Задание: определи вид обыкновенной дроби. Заполни схему. Критерии успеха: Верно определяет вид обыкновенной дроби, записывает в соответствующую ячейку кластера. Каждый верный ответ - 1 балл 	В рабочем листе заполняют кластер. 	Взаимопро- верку выполняют по образцу	Слайды Рабочий лист
	Фронтальный опрос: Что можно сказать о дроби, у которой числитель равен знаменателю? (значение дроби = 1) Как принято записывать смешанное число? Какой знак не пишем? Представьте закрашенную часть в виде смешанного числа. 	Учащиеся отвечают на вопросы Один ученик выполняет у доски – образец для проверки 	П о х в а л а учителя Самооценива- ние	
Основная часть <i>урока</i>	Таким образом, ребята, мы подошли с вами к тому, чтобы познакомиться с темой урока и его целями: Тема урока: Смешанные числа Цель обучения: 5.1.2.13 преобразовывать неправильную дробь в смешанное число и смешанное число в неправильную дробь - Скажите, чему мы должны сегодня научиться?	Предполагаемые ответы: - научиться представлять неправильную дробь в виде смешанного числа и смешанное число переводить в неправильную дробь.	У с т н а я похвала учителя	Слайд
	Изучение нового: Решим задачу. Как 7 яблок разделить поровну между 4 ребятами? (записываем решение на доске) 	В рабочем листе находят задачу, записывают решение: Учащиеся предлагают решение задачи устно. (каждому из ребят раздать по 1 целому яблоку, а три яблока разделить каждое на 4 части и отдать каждому из ребят по 3 доли)	Устная по- хвала	Рабочий лист

	Сформулируем правило перевода неправильной дроби в смешанное число: (учитель выслушивает варианты ответов, затем показывает слайд) Учитель просит ученика прочитать данное правило.	$7 : 4 = 1$ (ост 3), Учитывая, что знак деления можно заменить дробной чертой, записывают так: $\frac{7}{4} = 1 \frac{3}{4}$ Читают правило Выполняют задания в рабочем листе:		
	Закрепление. - Выполняем задание в рабочем листе: Представьте неправильную обыкновенную дробь в виде смешанного числа: $\frac{17}{5} = \frac{17}{5} = \frac{34}{10} = \frac{34}{10}$ $\frac{17}{5} = \frac{17}{5} = \frac{34}{10} = \frac{34}{10}$ Задача*: Запишите частное наибольшего четырехзначного числа и наибольшего четного двузначного числа. Представьте частное в виде обыкновенной дроби. Выдели целую часть полученной неправильной дроби. Критерии успеха: Верно определяет наибольшее четырех-е число Верно определяет наибольшее двузн-е число Записывает частное Выделяет целую часть	 Решают у доски, с наводящими указаниями учителя. Наибольшее четырехзначное число – 9999 Наибольшее четное двузначное число - 98 $\frac{9999}{98} = 102 \frac{3}{98}$ Учащиеся выполняют наклоны.	Устная похвала учителя Устная похвала.	Рабочий лист Рабочий лист
	Математическая физминутка: Выполняем наклоны вперед – если неправильная дробь равна 1, влево – неправильная дробь, вправо – правильная дробь. Учитель диктует дроби. - Вспомним цели урока. Что мы научились выполнять? - Что нам нужно еще рассмотреть? Какую цель достичь? Изучим правило: 	- переводить неправильную дробь в смешанное число. - научиться переводить смешанное число в неправильную дробь. Читают правило вслух – один ученик		
	Используя образец, выполним задания: Задание: Представьте в виде неправильной обыкновенной дроби смешанные числа:		Взаимное оценивание по образцу	Слайды

	 Критерии успеха: Выполняет перевод смешанного числа в обыкновенную дробь	Оценивают в парах, используя образец на ИД		
	Задание «Загадочные квадратик»: Запишите числа. Смешанные числа и переведите в неправильные дроби. Критерии успеха: Записывает обыкновенные дроби и смешанные числа к каждому рисунку Выполняет перевод смешанного числа в обыкновенную дробь		Взаимооценивание по образцу	Слайды
Домашняя работа	§19 №359, №363, линейка, карандаш			Учебник
Оценивание	Формативное: Перевод баллов за урок в оценки	Учащиеся подсчитывают баллы рабочего листа, переводят в оценку за урок	Учитель выставляет оценки в журнал	
Конец урока (рефлексия)	Ребята, какие цели мы перед собой ставили? Достигли мы целей урока? Стратегия «Мобильное сообщение учителю» На бумажных сотовых телефонах учащиеся пишут сообщение учителю по плану: - мое настроение на уроке было - сегодня я понял - мне нужно работать над - сегодня с поставил себе оценку - смайлик	Учащиеся пишут сообщение (по плану) на карточке с мобильным телефоном 		Слад Карточки с телефоном

Қазақ тілі мен әдебиет пәнінің мұғалімі
Шарипова Жамал Абдурахитовна

ТӨЛЕ БИ «ЕРДІҢ БАҚЫТЫ ӘЙЕЛ»

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Сабақ: Қазақ әдебиеті	Мектеп: № 15 НОМ	
Күні: 26.09.2022ж.	Мұғалімнің аты-жөні: Шарипова Жамал Абдурахитовна	
Сыныбы: 9 «Ә»	Қатысқандар:	Қатыспағандар :
Ұзақ мерзімді жоспардың тарауы	Атадан қалған асыл сөз	
Сабақтың тақырыбы	Төле би «Ердің бақыты әйел»	
Сабақ арқылы жүзеге асатын оқу мақсаттары	Т/Ж 9.1.3.1 – көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлер бейнесін анықтау;	
Сабақ мақсаттары	Барлық оқушылар орындай алады:көркем шығарманы түсініп оқиды. Оқушылардың көпшілігі орындай алады:көркем шығарманың идеясын табады. Кейбір оқушылар орындай алады:көркем шығарманың идеясына сай кейіпкерлерді анықтайды.	

Жоспар				
Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 10 минут Білу	I. Ұйымдастыру кезеңі Оқушылармен сәлемдесу, түгелдеу. Ой шақыру:Ой шақыру: I. Қызығушылықты ояту. Қазақтың шешендерінің көрнекті өкілдері кімдер?Төле, Қазыбек, Әйтеке билер туралы не білесіңдер? Төле бидің бейнесін суреттен көрсете отырып, «Төле би» туралы қысқаша айтып өтемін.	3.Ой толғаныс 1. Төле бидің шешендік сөздерін оқып, мағынасын түсіндіру. «Бір айналым сөйлесу» I топ Бейбіт жатқан ауылға жоңғарлар шауып, мал-мүлікті тонап кетеді. Жау қорлығынан тоз-тоз болған ел-жұрт таулы жерлерге қашып жан сауғалайды. Босқын халық арасында екі қабат жас келіншек бесікті арқалап бара жатады. Қара жолда Төлемен үзенті қағысып келе жатқан егде кісі: -Мына бишараның көрпе-жастығын тастап,бос бесікті арқалап келе жатқанын-ай,-дейді. -Баланың бесігі-кең дүниенің есігі!-депті сонда Төле би.	ҚБ: Оз ойын дұрыс мағынада білдіріп, талқылауға белсенділікпен қатысқан оқушыға «Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.	Оқулық
Сабақтың ортасы 20мин Түсіну	Төле би Әлібекұлы (1663-1756) -1663-1756 жж. өмір сүрген, -Ұлы жүздің төбе биі.	II топ Жаугершілік ойраны тыныс алған күндері ел-жұрт малын, бала-шағасын іздестіре бастайды.		Оқулық

	-Жамбыл облысы, Шу өзені, Жайсаң жайлауында дүниеге келген. -Дулат тайпасының жаныс руынан шыққан; -Қазақ мемлекеті тарихындағы атақты саяси қайраткер; -Тәуке хан тұсында ұйымдасқан Билер кеңесінің мүшесі; - «Жеті Жарғы» заңын жасаушылардың көрнекті өкіл;	Жұртта қалып кеткен бір кемпір екі-үш айлық нәрестені бауырына басып, көш ізімен пана тапқан ауылға келіп жетеді. Жап- жалаңаш балаға екі әйел таласып қалады. Ұрыс-жанжал шығады.Кемпір бөбекті ешқайсысына бермейді. Төле кемпір құшағында шырқырап жылап жатқан баланы екі әйелдің ақ құбасына береді. Ол нәрестенің бетінен сүйіп, арқасынан қағады. Бірақ бала жылағанын қоймайды.Енді би баланы кара торы келіншекке ұстатады. Екінші келіншек нәрестені бауырына басып, құйрығынан шөпілдетіп сүйген кезде ол жылағанын бірден қояды. -Бауырыңның жылуы кетпесін,-дейді би сонда кара торы келіншекке. III топ Жорықтан оралған жігіт Төле үйіне келіп, жол үстінде көрген -білгенін әңгімелеп отырады.									
Қолдану	1.Бейнежазбадан Төле би туралы өздерің білетін мәліметтерге қосымша Төле би, оның кесенесі, «Қарлығаш би» аталуы туралы мәліметтерді тыңдайық. 2. Бейнежазбадан Төле бидің шешендігі туралы мәліметтерді тыңдайық. 3.Төле би жайлы мәтінді оқып , оқушылар өз ойларын ортаға салғаннан кейін Жаңа сабақ Төле бидің «Ердің бақыты әйел»										
Сабақтың соңы 10 мин	Т Ж «Мозайка» әдісі арқылы оқушылар оқулықтан әдеби шығарманы оқиды. 4 топқа әңгімені бөлікке бөліп беремін.Топтар оқып болған соң, 1,2,3,4 деп қайта топ жасақтаймын. Топ мүшелері әңгімені мазмұнына талдайды. Енді әр топ мүшелері өзінің алғашқы тобына жиналып әңгімені құрастырады.Мәтінмен толық танысты. Шығарманың мазмұнын оқушыларды гергенін білу үшін« 4 неліктен?» стратегиясын қолданамын. Әр топқа 1 сұрақтан қойылады. Олар:	-Ауыл іргесіне жақындай бергенде екі-үш жасар баласын мойнына мінігізіп, бір арқа шенгелді арқалап келе жатқан әйелді кездестірдім.Тікенек шөптің үстінде отырған баланы ерге отырғызып, алдыма алайын десем, шешесінің мойнынан айрылмай қойды. Сонда Төле би: -Кіріпкешен баласын арқалап жүріп өсіреді емес пе?-дейді. -Бұл не дегеніңіз, биеке?-таң қалады жігіт. -Ананың тікенекті арқасы балаға мамықтай жұмсақ тиеді,-депті Төле би. 1.Шешендік сөздерде айтылған ортақ ой қандай? 1.Төле би «Ердің бақыты әйел» 1.Неліктен Төле биге Түрікмен елінен елші келеді? 2.Неліктен Төле би «Ердің бақыты – әйел»- деп есептейді? 3.Неліктен Төле би Алакөздің қызы Данагүлге құлақ пен тандай береді? 4.Неліктен Төле би келіні Данагүлге өзі жоқта атқарар бар билігін береді?	1.Дескриптор Мәтінді түсініп оқиды; Сұрақтарға өз ойын білдіреді.								
		2.Жұптық жұмыс «Попс» формуласы Бірінші сөйлем «Біздің ойымызша,...» Екінші сөйлем «Себебі. Біз оны былай түсіндіреміз...» Үшінші сөйлем «Оныбіз мына фактілермен, мысалдармен түсіндіреміз...» Соңғы сөйлем «Осыған байланысты бізмынадай қорытынды шешімге келеміз...»	2.ДескрипторБілім алушы: -көркем шығарма идеясын табады; -өз ойын жеткізеді								
		3.Жеке жұмыс3- тапсырма. «Ердің бақыты - әйел» шешендік сөзінің кейіпкерлеріне мінездеме беріңдер. <table><tr><td>Би</td><td></td></tr><tr><td>Алакөз</td><td></td></tr><tr><td>Бай</td><td></td></tr><tr><td>Данагүл</td><td></td></tr></table> «Акроним» әдісі арқылы сабақты қорытындылаймын.	Би		Алакөз		Бай		Данагүл		3.ДескрипторБілім алушы -Берілген кесте негізінде көркем шығарманың кейіпкерлеріне мінездеме береді. ҚБ «Мадақтау».
Би											
Алакөз											
Бай											
Данагүл											

Рефлексия Үйге тапсырма	Д- А- Н- А- Г- Ү- Л- «Қызық _____ Қиын _____ Қажет _____ ақпарат» «Төле би және қазақ шешендік өнері» тақырыбына шығарма жазу.	
Саралау. Саралау – Сіз қосымша көмек көрсетуді қалай жоспарлайсыз? Сіз қабілеті жоғары оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жоспарлайсыз?	Бағалау. Оқушылардың үйренгенін тексеруді қалай жоспарлайсыз?	Қауіпсіздік және еңбекті қорғау ережелері. Сабақ барысында оқушылардың АКТ-мен жұмыс істеу, жеке бас қауіпсіздігін сақтау шараларын қадағалаймын.
Саралау жұмыстары сабақтың өн бойынан көрініс тапты. Қабілеті жоғары оқушылар «Әйел – өмір шырағы» тақырыбына 1- 2 шумақ өлең шығарды. Ерекше қадағалауды қажет ететін оқушылар «Әйел - ана» сөзіне сөзжұмбақ құрастырады. Осы тапсырма арқылы оқушылардың ойлау қабілеті артып, сөз байлығы молаяды.	Ұлттық құндылыққа жататын ұлттық бас киім«Бөрік» суретін тарату арқылы оқушыларды белсенділігін арттырамын.Топтық және жұптық жұмысты дескриптор арқылы бағалау оларды дәлдікке, нақтылыққа дағдыландыра түспек.«Мадақтау» тәсілі арқылы бағалауымның себебі, оқушылар мұғалім тарапынан көп мақтауды, қолдауды қажет ететіндіктен өздеріне сенімділік ұялату үшін осы бағалау түрін таңдадым.	Интербелсенді тактадан слайд көрсеттім. Қауіпсіздік шаралары толық сақталды.
Рефлексия		
1.Сабақтың мақсаты мен оқу міндеттері орындалды ма?	Сабақ мақсатына жеттім.Смарт мақсатқа сай тапсырмалар орындалды.	
2.Бүгін оқушылар не үйренді?	Әдеби шығарманың кейіпкерлеріне мінездеме беруді үйренді.	
3.Сабақ қалай өтті, қандай деңгейде өтті?	Сабақ жоспарға сай жақсы өтті.	
4.Жоспарланған саралау жақсы іске асты ма? (тапсырмалар сәйкес болды ма?)	Оқушылардың деңгейіне сай саралау жұмыстарын құрастырдым және ол іске асты.	
5.Уақытты қалай пайдаландым?	Уақытты өлшеммен тиімді пайдаландым.	
6.Жоспарыма қандай өзгеріс енгіздім және неге?	Сабақ жоспары смартқа мақсатқа құрылған түрімен өтті.Ешқандай өзгеріс енгізген жоқпын.	
Қорытынды бағалау Қандай екі нәрсе ойдағыдай сәтті шықты(оқытуды да,оқуды да есепке алыңыз) 1. «Лента » әдісі арқылы топтастырғаным сәтті шықты. 2. « Понс » әдісі арқылы тапсырманы жүйелей түсуім оқушылардың білімін арттыра түсті десем болады. Қандай екі нәрсені жетілдіру сабақты жақсартар еді? (оқытуды да, оқуды да есепке алыңыз) 1.Қалыптастырушы бағалауды жетілдіру; 2.Саралап оқыту тәсілін қолдануды дамыту. Осы сабақтың барысында барлық сынып немесе жекелеген оқушылар жөнінде келесі сабағыма қажет болуы мүмкін қандай ақпарат білдім? 1.Дәптермен жұмысты көбірек жүргізу; 2.Оқушының ойлау дағдыларын дамытуға бағытталған күрделі тапсырмалар түрін жетілдіру.		

Тарих пәнінің мұғалімі

Темірғали Шынар Ерболовна

БӨКЕЙ ОРДАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚТАРДЫҢ 1836-1838 ЖЖ.КӨТЕРІЛІСІ

<i>Ұзақ мерзімді жоспардың тарауы: 8.2 В Отарлау және ұлт-азаттық көтеріліс</i> <i>Мектеп: Мұғалімнің аты-жөні:</i> <i>Қатысқандар: Қатыспағандар:</i> <i>Күні: Сынып : 8</i>	
С а б а қ т ы ң тақырыбы:	Бөкей Ордасындағы қазақтардың 1836-1838 жж.көтерілісі
Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары	8.3.1.5 – халықтың отаршылдыққа қарсы ұлт-азаттық күресінің себеп-салдарын анықтау; 8.3.1.6 – ұлт-азаттық көтеріліс басшыларының рөліне баға беру
С а б а қ т ы ң мақсаты	Барлық оқушылар: 1836-1838 жылдардағы көтерілістің себептері, қозғаушы күші, нәтижесі, тарихи маңызы туралы түсінік алады Махамбет пен Исатайдың өмірі мен шығармашылығына тоқталады.
	Басым бөлігі: Бөкей Орда тарихын тереңірек зерттеу; көтеріліс себептерін, мақсатын, маңызын қайталайды Кейбір оқушылар: Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлы бастаған көтерілістің мақсаты, сипаты, тарихи маңызын ашып көрсетеді.
Бағалау критерийі	Көтеріліс туралы біледі. Көтерілістің шығу себебін,мақсатын біледі . Көтеріліс туралы деректерді талдап, қорытындылайды Көтерілістің негізгі ошақтарын картадан көрсетеді; Хронологиялық шеңберін, тарихи маңызын атайды
Тілдік мақсат:	Оқушылар: Өзіндік жұмыс жасай алады, тарихи үрдістерге қысқаша мінездеме бере отырып, дағдыға айналдырады. Диалог және жазылым үшін қажетті сөз тіркестер: Жалға беру, фискалдық, Қ.Бабажанұлы, В.А.Перовский, Тастөбе. Ақбұлақ
Құндылықтарға баулу:	Бала тәрбиесіндегі өзіндік ерекшеліктері арқылы мәдени құндылықтарды қалыптастыру. Өткен тарихына құрметпен қарап еліне деген мақтаныш сезімін қалыптастыру. «Мәңгілік ел»жалпы ұлттық идеясының 6 -құндылығы «Тарихтың, мәдениет пен тілдің біртұтастығы» құндылығын насихаттау.

Пәнаралық байланыс:	Дүниежүзі тарихы, география, әдебиет	
Алдыңғы білім:	XVIII ғасырда басталған Ресей империясының отарлау саясатының мақсаттары мен алғашқы әрекеттерін біледі	
Сабақтың жоспарланған кезеңдері.	Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері.	Ресурстар.
Сабақтың басы	Ұйымдастыру кезеңі: «Капитан, қайық, юнга» әдісі арқылы топқа бөліну	Кеспе қағаз
	(Капитан – қол бұлғайды 1 оқушы, юнга- 2 оқушы еден жуған кейіпте, Суда адам- 2 оқушы қол ұстасады, түскі ас – 5 оқушы бірігіп шеңбер құрып қайыққа отырады. Топтарына барады) 1 топ «Жәңгір»; 2 топ «Исатай»; 3 топ «Махамбет»; ТЖ.«Конверттегі сұрақ» сыни ойлау әдісі. Үш топқа тапсырма «Жәңгір» тобына 1. <u>Қашан?</u> «Сібір қырғыздары (қазақтары) туралы Жарғы» қабылданды?-1822 жылы 2. <u>Қанша?</u> «Сібір қырғыздары (қазақтары) туралы Жарғы» бойынша әр округте қанша болыс болды? – 15-20 болыс 3. <u>Қандай?</u> Кіші жүз аумағы қандай әкімшілік бірлікке бөлінді? – Батыс бөлік, Орта бөлік, Шығыс бөлік	
	«Исатай» тобына 1. <u>Қашан?</u> «Орынбор қырғыздары (қазақтары) жөніндегі Жарғы» қабылданды?- 1824 жылы көктемде 2. <u>Қанша?</u> «Сібір қырғыздары (қазақтары) туралы Жарғы» бойынша старшындар қанша жылға сайланды? – 3 жылға 3. <u>Қандай?</u> Басқарушы сұлтандардың жанындағы қазақ фельдшерлер қандай жұмыстар атқаратын еді? – Шешек ауруына қарсы егу жұмыстарын	Түрлі түсті конферт
	«Махамбет» тобына 1. <u>Қашан?</u> Қарқаралы округі қазақтарының басқарушы сұлтаны Саржан Қасымұлы бастаған көтеріліс?-1825 жылы	
	2. <u>Қанша?</u> Жоламан батыр өзінің қол астына қанша көтерілісшіні топтастырды? – 3 мыңға жуық. 3. <u>Қандай?</u> Жоламан Тіленшіұлы мен Саржан қасымұлы бастаған көтерілістер қандай сипатта болды? – Ұлт-азаттық ҚБ: Үш шапалақ «Миға шабуыл» . «Stop-кадр» әдісі. Оқушыларға «Махамбет Өтемісұлы» бейнематериалынан үзінді көрсетіледі (7:37 -12:04 аралығы) Бейне материалды тыңдата отырып, бүгінгі сабақтың тақырыбын анықтауға әрекет жасаймын. Бір- екі оқушының жауабын тыңдай отырып тақырыпты анықтатамын. «Кемпірқосақ әдісі» 1. 1801ж. 11 наурызда қандай оқиға болды? 2. Бөкей сұлтанның қол астындағы қазақтар орналасқан аймақ қалай аталады? 3. Патша үкіметінің бұл құрылымды құрудағы негізгі мақсаты неде?	Видео ролик

	4. Жәңгір кім және билік басына қалай келді? 5. 1827ж қандай оқиға болды?	
Сабақтың ортасы: 20 минут	Мұғалім көтеріліс туралы қысқаша мағлұмат береді. Электронды оқулық. «1836-1838 ж.ж. Исатай Тайманұлы мен Махамбет Өтемісұлы бастаған көтерілісі» Зерттеу сұрағы:	Оқулық, карта
	Исатай мен Махамбеттің ортақ идеясы қандай болды? Зерттеу және талдау. Мәтінмен жұмыс. Т. Оқушылар оқулықпен жұмыстанады. Оқушылар берілген мәтінді оқып, топ ішінде талқылайды, нақты сұраққа жауап қарастырады. Мұғалім топтағы оқушыларды аралап, қолдау-көмек береді.	
	Топтық тапсырмалар: 1-топ. «Балық қаңқасы» әдісі Көтерілістің алғышарттары, басталу себептері, көтерілісшілердің мақсаты мен қозғаушы күштерін анықтайды. Дескриптор: - Көтерілістің алғышарттарын анықтайды; - Көтерілістің 3-4 себебін атайды; - Көтерілістің қозғаушы күштерін анықтайды; - Көтерілісшілердің мақсатын сипаттайды; - Көтерілістің басталуына түрткі болған жағдайды түсіндіреді. 2-топ. «Өрмекші» әдісі Көтерілістің кезеңдері, барысы, негізгі ошақтары Дескриптор: - Көтерілістің негізгі кезеңдерін көрсетеді; - Шайқас болған негізгі ошақтарды анықтайды; - Көтерілісті басуға жіберілген жазалау отрядтары туралы әңгімелейді; - Көтерілістің үдеуі қандай өзгерістерге әкелгенін талдайды.	Балық басына – мәселе; Қабырғаларына – себеп, құйрығына – қорытынды. Өрмекшінің сұлбасын сала отырып, басына тақырыпты, денесіне өзекті ойларды, аяқтарына тірек сөздер арқылы шешу жолдарын жазып, өз ойларын тиянақтап пысықтайды.
	3- топ. «Жылқы сұлбасы» әдісі Көтерілістің нәтижесі, жеңілу себептері мен	
	тарихи маңызы Дескриптор: - Көтерілістің нәтижесін анықтайды; - Көтерілістің жеңілу себептерін атайды; - Көтерілістің тарихи маңызын түсіндіреді; Кері байланыс бутерброды Көтерілісшілердің түпкі мақсаты неге орындалмағанын талдайды ҚБ: 2 мадақ, 1 сын айтады.	

	Жұптық жұмыс: Сәйкестендіру тапсырмасы <table><tr><th>Р/с</th><th>Оқиғалар</th><th>Ж ы л - дар</th><th>Д ұ р ы с жауабы</th></tr><tr><td>1</td><td>Халық көтерілісі басталды</td><td>А) 2003 ж</td><td></td></tr><tr><td>2</td><td>Қ а р а у ы л қ о ж а Бабажанұлының ауылын шауып, құл-талқан етті</td><td>Ә) 1836 ж</td><td></td></tr></table>	Р/с	Оқиғалар	Ж ы л - дар	Д ұ р ы с жауабы	1	Халық көтерілісі басталды	А) 2003 ж		2	Қ а р а у ы л қ о ж а Бабажанұлының ауылын шауып, құл-талқан етті	Ә) 1836 ж		1. Жылқының 4 аяғына мәтіндегі негізгі тірек сөздерді жазыңыз 2. Жылқының басына мәтіндегі маңызды ақпаратты жазыңыз
Р/с	Оқиғалар	Ж ы л - дар	Д ұ р ы с жауабы											
1	Халық көтерілісі басталды	А) 2003 ж												
2	Қ а р а у ы л қ о ж а Бабажанұлының ауылын шауып, құл-талқан етті	Ә) 1836 ж												
	<table><tr><td>3</td><td>Тастөбе деген жерде көтерілісшілер мен жазалаушы отрядтар арасында кескілескен қанды шайқас болды</td><td>Б) 1838 жылы</td><td></td></tr><tr><td>4</td><td>Қиыл Және Ақбұлақ өзендерінің бойында көтерілісшілер мен жазалаушылар арасында кескілескен шайқас болды</td><td>В) 1837 жылы 15 қараша</td><td></td></tr><tr><td>5</td><td>Махамбет Өтемісұлының 200 жылдығы ЮНЕСКО көлемінде аталып өтті</td><td>Г) 1837 жылы</td><td></td></tr></table> ҚБ: өзара бағалау	3	Тастөбе деген жерде көтерілісшілер мен жазалаушы отрядтар арасында кескілескен қанды шайқас болды	Б) 1838 жылы		4	Қиыл Және Ақбұлақ өзендерінің бойында көтерілісшілер мен жазалаушылар арасында кескілескен шайқас болды	В) 1837 жылы 15 қараша		5	Махамбет Өтемісұлының 200 жылдығы ЮНЕСКО көлемінде аталып өтті	Г) 1837 жылы		3. жылқының ішкі құрылысына мәтіндегі қосымша ақпаратты жазыңыз 4. Ж ы л қ ы н ы ң құйрығына мәтіндегі қорытынды ойды жазыңыз
3	Тастөбе деген жерде көтерілісшілер мен жазалаушы отрядтар арасында кескілескен қанды шайқас болды	Б) 1838 жылы												
4	Қиыл Және Ақбұлақ өзендерінің бойында көтерілісшілер мен жазалаушылар арасында кескілескен шайқас болды	В) 1837 жылы 15 қараша												
5	Махамбет Өтемісұлының 200 жылдығы ЮНЕСКО көлемінде аталып өтті	Г) 1837 жылы												
	1. Ұлт- азаттық көтерілістің себептері, мақсаты. Көтеріліс Себептері Мақсаты 1. Феодальдық, сыбіршілік 2. Алым салық 3. Шенмен 4. Әлеуметтік қайшылықтар 5. Құдіреттің, жерінің, қорық помещиктері, халқын алып, тұрғындарының, иемденіп алуы 1. Қан сыбіршілігіне тек қана 2. Шаруалар жағдайын жақсарту 3. Жер мәселелеріндегі патша құдіретінің азайып кетуін жаңғырту 4. Әскери басқарушылардың қысымын азайту 2. 1836-1838 жылдардағы ұлт-азаттық көтерілістің сипаты, жеңілу себептері, маңызы. Көтерілістің жеңілу себептері:	Дәптермен жұмыс. Интербелсенді тақтадан слайд көрсетіледі.												

	Үстем тап өкілдерінің опасыздығы; Көтеріліс басшыларының Кіші жүздегі және Ішкі Ордадағы көтерілістерді біріктіре алмады; Қару-жарактың теңсіздігі; Ұйымшылдықтың жеткіліксіздігі; Патша үкіметінің жазалау отрядтары күшінің басым болуы; Көтерілісшілердің бір бөлігінің өз ісіне сенімсіз болуы;																					
	Көтеріліс жергілікті (локальдық) сипатта болды. 3.Нәтижесі: Салық мүшелеріне шек қойылды; Патша үкіметі қазақ старшындарымен санасатын болды; Ішкі Ордадағы хандық биліктің әлсірегендігін дәлелдеді; Қазақ феодалдары отаршылдық басқарумен байланыста екенін көрсетті; Әртүрлі халықтардың қанаушыларға қарсы бірігіп күресуінің негізі қаланды.																					
	5.Көтерілістің басты оқиғалары: 1837 жылы 13 желтоқсан – батыр Жаманқала бекінісі маңында жазалаушылардың торын бұзып, Жайықтан шығысқа қарай өтіп кетті; 1838 жылы қаңтар – Кенесары тобы солтүстік – шығыс Қазақстаннан батысқа қарай жылжыды; 1838 жылғы 12 шілде – Ақбұлақ шайқасы. Зеңбіректер оғынан шегінген көтерілісшілер екі жақты қоршауда қалды; 1838 жылғы 23 шілде – Махамбет тобы Жұттан ауылына шабуылдады. Жж: «Сандар сөйлейді» тәсілін қолдану арқылы оқушылар хронологиялық кесте толтырады. <table><tr><td>Болған жылы</td><td>Болған оқиғалар</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Болған жылы	Болған оқиғалар																			
Болған жылы	Болған оқиғалар																					
Сабақтың соңы. 8 минут	Топтық тапсырма беріледі. «Шахмат» әдісі. Әр топ өздерінің топтық атауларындағы тұлғаларға сипаттама жазады. Критериалды бағалау парақшасы – топ басшысының топ мүшелерін бағалауы (парақшаны мұғалім алдын – ала дайындап келеді, топтарға таратады) <table><tr><td>Аты - жөні</td><td>Үй тапсырмасы</td><td>Ойлан - жұптас-бөліс</td><td>Ақпарат жинау</td></tr><tr><td>1.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>2.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>3.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>4.</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> Кері байланыс– «Қару-жарак» әдісі «зеңбірек» -сабақ ұнады, толық түсіндім «берен мылтық» -сабақ ұнады, 1-2 сұрағым бар «шоқпар» - қиналдым, сұрағым көп	Аты - жөні	Үй тапсырмасы	Ойлан - жұптас-бөліс	Ақпарат жинау	1.				2.				3.				4.				Шахмат тақтасының суретін пайдалану арқылы оқушылар бос ақ ұяшықтарға өз ойларын кезекпен жазады, кейін ой бөліседі.
Аты - жөні	Үй тапсырмасы	Ойлан - жұптас-бөліс	Ақпарат жинау																			
1.																						
2.																						
3.																						
4.																						
Саралау-Сіз қандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз басқаларға қарағанда қаблетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз?	Бағалау-Сіз оқушыларды материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз?	Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау.																				

Сабақ бойынша рефлексия: <i>Мен мақсатыма жеттім бе? Таңдап алынған тәсілдер тақырыпты тереңінен ашуға көмектесті ме?</i> <i>Мен оқушыларды сабаққа белсене қатысуын ынталандыра алдым ба?</i>	Мен тиімді әдіс-тәсілдерді пайдалана отырып мақсатыма жеттім. Таңдап алынған тәсілдер тақырыпты ашуға көмектесті.	Сыныпта санитарлық-гигиеналық ережелерді сақтау;
---	--	--

Ұл тәрбиелей отырып, халықты тәрбиелейміз, қыз тәрбиелей отырып, ұлт тәрбиелейміз.

Мұхтар Әуезов

Бастауыш сынып мұғалімі
Смакова Жазира Сайрановна

«ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫ АЯСЫНДА БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ ОҚУЫН САРАЛАУ ӘДІСТЕРІ»

Бүгінгі таңда еліміздің білім беру жүйесінің ең басты міндеті-білім берудің ұлттық модуліне өту арқылы жас ұрпақтың білім деңгейін халықаралық дәрежеге жетелеу.

Жалпы білім беру саласындағы жаңа саяси ұстанымның біртіндеп іс жүзіне асуы егемен еліміздің өркендеу бейнесінің бір көрінісі. Өркениетті елдер мен тереземіз тең болуы үшін әлемдік білім аясына кіргізуді мақсат тұтқан еліміздің білім беру саясаты оқытуды демократияландыру, ізгілендіру арқылы жаңа сапалық деңгейге көтеруге көздейді. Осыған байланысты білім берудегі бірыңғайлықтан бас тартып көп нұсқалы білім алу жүйесіне бет бұрып тұрған жағдайда оқушылардың топтық ерекшелігімен қоса жеке танымдық ерекшеліктерін ескеріп, саралап оқытуды ұйымдастыру-бүгінгі мектеп өміріндегі өзекті мәселе.

Саралап оқыту әрекеті — білім алуға бағытталған әрекет. Ол өз бетінше, әр мұғалімнің жетекшілігімен жүзеге асады. Біз басшылыққа алып отырған саралай оқытудың жүйелік негізін Л. Вьютский, А. Леонтьев, Б. Ананьев, С. Рубинштейн т.б. ғалымдар жасаған. Ал бастауыш мектеп кезеңіндегі оқу әрекеті В. Давыдов, Л. Занков, Ш. Амонашвили, т.б. зерттеулерінде қарастырылады. Саралап оқытуды ұйымдастыру арқылы бала ақыл — ой деңгейімен белсенді әрекет арқасында репродуктивті емес өнімді нәтижеге жетеді.

Оқушылардың дербес ерекшеліктерін анықтау үшін оқытушы алдымен, олардың ықылас — жігерін, еске сақтау мен ойлау қабілеттерін, ынтасын, жалпы білім

деңгейін зерттеуі қажет. Бұл ерекшеліктерді айқындау үшін білімді меңгеру деңгейін анықтауға арналған тапсырмалар дайындау; оқушы біліміне диагностика жүргізу, оқушыларға сауалнама, психологиялық тәжірибе жасау, ата — аналармен әңгіме жүргізу керек. Оқушылардың жеке ерекшеліктері сабақта сұрақ беру, кіріспе әңгіме, оқыған материалды т.б. тиянақтау сатыларында ескерілуі тиіс. Мәселен, үлгерімі жақсы оқушыларға берілген сұраққа тікелей жауап беру талап етілсе, орташаларына ойланып, қажетті есептеулер жасауға, суреттерін салуға уақыт беріледі, ал үлгерімдері төмендеріне нақты сұрақтың тізімі, жауап берудің жоспар үлгісі ұсынылады.

Оқушыларды топтарға бөлгенде олардың оқуға және жұмысқа деген қабілеті ескеріледі. Оқуға қабілеттік деп оқушының неғұрлым қысқа мерзім ішінде білімнің биік деңгейіне жету қабілетін түсінеміз. Бұл белгі бойынша оқуға қабілеті жоғары, орташа және төмен деп үшке бөлуге болады. Сыныпта барлық балалардың ойлау қабілеті бірдей емес. Сондықтан, сабақ кезінде әрқайсының деңгейіне қарай жұмыстың түрін тандап, сол тақырыпты игеру көзделсе, өте пайдалы. Біз өз іс — тәжірибемізге осыларды енгізіп, жұмыс жасап келеміз. Біздің басты мақсатымыз — сынып оқушыларының ерекшелігін анықтау.

Бұл тұрғыдан алғанда, әрбір оқушыны өз мүмкіндігіне қарай білім, дағды алатындай етіп оқытқан жөн. Мысалы, қабілетті оқушылар сыныпта логикалық ойлауы жетілген, оқулықпен жұмыс істей алатын оқушылар үшін жаңа материалды

түсіндіргенде проблемалық ізденіс әдісін қолданған дұрыс. Ал орташа, нашар оқушылары көп сыныпта репродуктивті әдісті қолдана отырып, сабақты ойын, әңгімелеу түрінде өткен ұтымды. Саралап оқытудың ең басты шарты — сынып оқушылары үш топқа бөлу. Бірінші топқа мынадай оқушылар топтастырылады: қабілеті жоғары, білім, білік дағдылары қалыптасқан, өз бетімен ойлау қабілеті бар, сабаққа деген белсенділігі күшті, мұғалім көмегін қажет етпейтін топ. Бұл топта жүргізілетін жұмыстың мақсаты — оқушы бойында ғылыми бағытта ойлау қабілетін қалыптастыру.

Орташа қабілетті оқушылар екінші топты құрайды. Білім, білік дағдылары әлі тұрақсыз, өзіне — өзі көп сене бермейтін, мұғалімнің белгілі мөлшерде көмек көрсетуін қажет ететін оқушылар. Мұнда алға қойылатын мақсат — білім, білік дағдыларының тұрақты болуына, өз бетімен жұмыс істеу қабілетінің дамуына ықпал ету, олардың бірінші топқа көшуіне көмектесу.

Үшінші топқа үлгерімі төмен оқушылар жатқызылады. Бұлар тұрақты назарды ұстауды, білім, білік дағдыларын қалыптастыруда мұғалімнің үлен күш жігер жұмсауын, жүйелі жұмыс жүргізуін, яғни мұғалім көмегін көп қажет ететін оқушылар.

Педагогикалық технология — қазіргі талапқа сай анықталып, іріктеліп, реттелген оқытудың жаңа мазмұн, әдіс — амалдардың дидактикалық талаптарының психологиялық педагогикалық жиынтығы. Педагогика ғылымдарының докторы, профессор Ж.А. Қараевтың «Әртүрлі деңгейде оқыту технологиясын» жас ұрпақты оқыту және тәрбиелеу барысында үнемі қолданудамыз.

Көмекті қажет ететін оқушылар құрамы толық болмауы тиіс. Оқушы мүмкіндігіне қарай мұғалім ол оқушыны ойша басқа топқа ауыстырады. Мұндай әртүрлі топтардың барлығы туралы ешқандай тізім жасалмауы тиіс. Тек сондай топтардың бар екендігін сабақты жоспарлағанда, үйге тапсырма бергенде ескеру қажет. Үшінші топтағы оқушылармен саралап жұмыс жүргізу үшін дайын сызба — нұсқаларды, жоспарларды, тезистерді, алгоритмді, есептердің үлгілерін т.б. пайдаланады. Үй тапсырмасын орындату — маңызды нәрсе. Үй тапсырмасын бергенде оны оңтайландыру критерііне сүйене отырып, оқушының нақты мүмкіндігін ескерген жөн. Үй тапсырмасы нашар оқушыны жетілдіре түссе, ал қабілетті оқушы ең жоғары деңгейде дамуы тиіс. Мысалы, қабілетті оқушыға күрделі есеп берсек, әлсіз оқушыларға реферат жазу, сызу, тағы басқада ережелерді берген дұрыс.

Саралап оқыту әдісін қалданғанда, мұғалім әрбір сынып педконсилиумымен толық әрі жете таныс болуы керек. Бұл ең маңызды басты шарт. Сонда ғана оқушыларды саралап оқытуда сызба бойынша жұмысты ұйымдастыру әрі оны жүйелі жүргізу жақсы нәтиже берері даусыз.

Жаңартылған мазмұн жағдайында оқытуды саралаудың маңыздылығы артуда. Зерттеулерде ішкі және сыртқы саралау түрлері айқындалған.

Ішкі саралау кезінде оқушылар топқа бөлінбейді, оқу үрдісінде мұғалімдер оқушылардың ерекшеліктерін ескере отырып, педагогикалық қолдау көрсетеді.

Сыртқы саралау кезінде гимназия, лицей кластарында білім алушы оқушылар үшін факультатив және бейіндік пәндер бойынша қосымша сабақтар ұйымдастырылып, оқушылар белгілі бір критерийлерге сай бөлінеді. Сыртқы саралау барысында белгілі бір мақсатқа сай түзету, жетілдіру, педагогикалық қолдау көрсету шаралары, оның ішінде дарынды балалармен жұмыс, қосымша шығармашылық тапсырмалар арқылы дамыту, мамандықты игеру немесе жоғары оқу орындарына дайындық жұмыстары жүзеге асырылады.

Кең ауқымды дағдылар негіздерін меңгерген білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен дамуына қолайлы білім беру кеңістігін жасаудың бірден-бір жолы төменде берілген саралау түрлерін тиімді таңдай алу. Сыныптағы саралау жұмысының жалпы ортақ қабылданған жеті тәсілі бар:

Тапсырма: мұның құрамына білім деңгейі әртүрлі оқушыларға арналған тапсырмалар кіреді, оқушылардың қажеттіліктеріне қарай (көмек керек пе, әлде күрделі тапсырмалар беру керек пе) түрлі кестелерді немесе жаттығулар мен тапсырмаларды жасау, күрделілігіне қарай алға ілгерілеп отыратын тапсырмалары бар карточкаларды пайдаланыңыз.

Дереккөздер: кейбір оқушылар басқа сыныптастарына қарағанда анағұрлым күрделі дереккөздермен жұмыс істей алады, дереккөздердің ауқымы талқылауға негіз болатын мәтіндерден бастап, анағұрлым қиын сөздерді және күрделі идеяларды түсіндіретін мәтіндерге дейін ауытқып отырады, баспадан шыққан және электронды дереккөздер де пайдалануы мүмкін. Бұл материалды пайдаланудың анағұрлым ауқымды көлемін көрсетеді.

Қарқын: кейбір оқушылар басқаларына қарағанда жылдам жұмыс істейді, қосымша тапсырмаларды көп күш жұмсауды талап ететін оқушылар үшін қолдануға болады, негізгі тапсырмаларды түсіндіруде көмек қажет ететін оқушыларға біршама уақыт беріледі.

Қорытынды: барлық оқушылар бір тапсырманы орындаса да олардың нәтижелері әртүрлі болады, мұғалім тапсырма береді, бірақ жалғыз «дұрыс» жауаптың бағытында жұмыс істеуден гөрі оқушылар өздерінің мықты және әлсіз тұстарына қарай жауап береді, барлық оқушыларға бағытталған нұсқау бере отырып, олардың әрқайсысының өздерінен не күтетіндігін түсінгендеріне көз жеткізу керек.

Диалог және қолдау көрсету: кейбір оқушыларға тапсырманы орындау барысында жан-жақты әрі нақты көмек қажет болады, мұғалім оқушыларды ойланту үшін және бірқатар жауаптар алу үшін алдын ала дайындалған сұрақтарды қоюына болады. Бұл әдісті қолдану барысында сөзбен қолдау көрсету және ынталандыру да маңызды рөл атқарады.

Бағалау: оқушылар үнемі бағаланып отырады, осылайша педагогикалық қызмет пен саралаудың басқа да түрлері оқушылардың қажеттіліктеріне қарай

үнемі түзетіліп отырылуы мүмкін. Педагогикалық қызмет табыстылықты, жақсартуды, түзетуді қажет ететін салаларды анықтайтын әмбебап үдеріс болуы керек, сонда ғана біз пәнді оқытудан оқушыны оқытуға қарай жылжи аламыз.

Жіктеу: Оқытудың болжалды міндетіне қарай топ құруда пайдалы көптеген тәсілдер бар: мүдделері ұқсас оқушылар (мысалы, қиындық деңгейі немесе қолдау деңгейі), талаптары әртүрлі оқушылар, джигсо топтары, кәсіби дағдыларына қарай бөлінетін топтар немесе сарапшы топ, гендерлік топ, аралас гендерлік топ, ұйымшыл топ.

Саралау түрлерін тиімді қолдану әр оқушының қажеттілігін ашу мен қолдауға, оқыту процесін жетілдіруге, оқу бағдарламасының қойған мақсат, міндеттеріне жетуге және кең ауқымды дағдыларды игеруіне мүмкіндік береді.

Мұғалімдерге сабақты жоспарлауда дағдыларды

дамытуға негізделген саралау тапсырмаларын анықтау, саралау түрлерін алдын-ала жоспарлау мен қолдауды қажет ететін оқушыларға бағыттау үшін әдіс-тәсілдерді қолдану қиындық тудырады. Жоғарыда көрсетілген саралау түрлері осы кездескен қиындықтарды шешуге көмек бола алды.

Қалыптасқан кең ауқымды дағдылар оқушылардың өз білімдерін кез-келген жағдайға қалай бейімдеу керек екенін біліп, болашақта кездесуі мүмкін кез-келген күрделі тапсырмаларды шешуге кепіл бола алады. Ал, бұл дағдыларды дамыту оқу бағдарламаларының жүйелі түрде жүзеге асуына байланысты болмақ.

Әдебиеттер

1. Кобдикова Ж. Орта мектепте білім алуды технологияландыру (саралап деңгейлеп оқыту). 2002, 27 б.
2. Жампеисова М.М. Технология модульного обучения. Актобе, 1999, С.129

Педагогикалық - психологиялық тесттің сұрағы:

1. Тәрбие жұмыстарының мақсаты, мазмұны, формалары мен әдістерінің бірлігі:

- A) тәрбие процесінің кешенділігін анықтайды
- B) тәрбиенің біржақтылығын айқындайды
- C) тәрбиенің бірімді болуын айқындайды
- D) тәрбиенің үздіксіз болуын анықтайды
- E) тәрбиенің мақсаттылығын анықтайды

2. Ұжымда және ұжым арқылы тәрбиелеу принципі:

- A) тәрбие нәтижелерін алдын-ала болжамдау
- B) оқушылардың жас және дербес ерекшеліктерін ескеру
- C) бірлескен, ұйымдастырылған іс-әрекет, өзара тәуелді қозғалыс
- D) тәрбиеленушілердің қызығушылықтарына сүйену
- E) балаларға жекедара тұрғысынан әсер ету

3. Балалардың ақыл-ой күштері мен қабілеттерін дамыту, адам туралы ғылыми білімдер жүйесін меңгертудің тәрбие бағыты:

- A) экологиялық
- B) еңбек
- C) азаматтық
- D) эстетикалық
- E) ақыл-ой

4. Тікелей талап қоюдың үлгісі

- A) Бұйрық беру
- B) Кеңес беру
- C) Мысқылдау
- D) Өзіл айту
- E) Меңзеу

5. Тәрбие формалары

- A) Жеке, шағын топтық, топтық (ұжымдық), бұқаралық
- B) Жалпы, кешенді
- C) Дербес, серіктестік
- D) Бірмезгілдік, маусымдық
- E) Ұзақ мерзімді, қысқа мерзімді

6. Адамды біліммен қаруландыру, өз бетімен білім алу іскерлігі мен дағдысын қалыптастыру

- A) Оқытудың тәрбиелеушілік функциясы
- B) Оқытудың ғылыми-зерттеушілік функциясы
- C) Оқытудың білім берушілік функциясы
- D) Оқытудың практикалық функциясы
- E) Оқытудың дамытушылық функциясы

7. Оқыту принциптері оқыту процесінде

- A) Бір-бірінен бөлек
- B) Ретсіз қолданылады
- C) Әрқайсысы өз алдына жеке түрде іске асырылады
- D) Бір-біріне басымдық етеді
- E) Бірін-бірі толықтырады, бір-бірінің күшін арттырады

8. Оқу пәндерінің саны мен атаулары, сыныптар бойынша оларды оқу реті, барлық оқу пәндеріне және жеке әр пәнге аптадағы оқу уақытының мөлшері көрсетіліп бекітілген құжат

- A) Оқу құралы
- B) Оқу жоспары
- C) Күнтізбелік жоспар
- D) Оқу бағдарламасы
- E) Мектептің жылдық жоспары

9. Оқыту әдістерінің танымдық іс-әрекеттің сипаты бойынша жіктелуі

- A) Зерттеушілік, шығармашылық, ойын әдістері
- B) Кітаппен жұмыс, зерттеушілік, бақылау және өзін-өзі бақылау әдістері
- C) Иллюстративті-түсіндіру, проблемалық, жартылай ізденіс әдістері
- D) Ауызша, көрнекілік, практикалық
- E) Ынталандыру әдістері, іс-әрекетті ұйымдастыру, бақылау және өзін-өзі бақылау әдістері

10. Оқытудың стандартты емес формасына жатады

- A) Жаңа материалды меңгеру сабағы
- B) Аралас сабақ
- C) Кіріктірілген сабақ
- D) Бақылау сабағы

11. Педагогика ғылымында «кәсіби құзыреттілік» ұғымына бірнеше түсініктемелер беріледі:

- A) Тәжірибесін мәдени тұрғыдан көрсету біліктілігі
- B) Оқытудың ұжымдық тәсілдерінің жиынтығы
- C) Қызметке тек тәжірибелік тұрғыдан дайындығы
- D) Қызметке тек теориялық тұрғыдан дайындығы
- E) Еңбектің нәтижесін анықтайтын білім мен дағдының жиынтығы

12. Сабақты психологиялық талдаудың пәні

- A) оқушылардың сабақ барысындағы әлеуметтенуі
- B) оқушылардың мінез-құлқының пайда болуы және даму динамикасы
- C) оқушылардың жеке тұлғалық қалыптасуы мен даму динамикасы
- D) мұғалімнің сабақта пайдаланатын әдістерінің, амал-тәсілдерінің нәтижесі мен тиімділігі
- E) психикалық танымдық процестердің пайда болуы, қалыптасуы және даму заңдылықтары

13. Мұғалімнің инновациялық іс-әрекеті

- A) оқушылардың дүниетанымын қалыптастыру
- B) сабақты психологиялық талдау
- C) оқушыларды өз бетінше жауап іздеуге, ізденуге үйрету
- D) оқушылардың жағымды мінез-құлқын қалыптастыру
- E) оқу-тәрбие үрдісінде оқушыларды әлеуметтендіру

14. Тұлға аралық қарым-қатынастағы «интроверттік типтің» басты белгісі

- A) қабылдау константтілігі жоғары
- B) қабылдау ригидтілігі әлсіз
- C) қарым-қатынас деңгейі төмен
- D) қарым-қатынас деңгейі жоғары
- E) тұлғаның өзін-өзі ұйымдастыруы белсенді

15. К.Г.Юнгтің тұлға теориясы бойынша экстрверсия – бұл

- A) қорғанысты қамтамасыз ететін психикалық функция
- B) энергия үнемдеуші психикалық функция
- C) ақпараттарды қабылдайтын анализатордың бірі
- D) сыртқа бағытталған, энергия жаратушы психикалық функция
- E) агрессивті мінез-құлық

16. А.К.Маркова бойынша оқушылардың оқу процесіне мотивациялық қатынасының түрлері

- A) жағымсыз, бейтарап, жағымды
- B) ерікті, жағымсыз, бейтарап
- C) жағымды, ерікті, бейтарап
- D) еріксіз, бейтарап, мәжбүрлі
- E) жағымды, берілген, еріксіз

17. Қазіргі заманауи білім берудің негізгі беталысы:

- A) оқытуды тұжырымдау
- B) оқытуды әлеуметтендіру
- C) инновациялық оқыту
- D) оқытуды биологизациялау
- E) оқытуды демократиялау

18. Тәрбие үрдісінің қозғаушы күші

- A) оқушының жеке ізденуі
- B) педагогтің талап қоюы
- C) педагогикалық зерттеулер
- D) тәрбие үрдісіндегі карама-қайшылықтар
- E) педагогтің жеке ізденуі

19. Педагогқа тән қасиеттер

- A) сана, этика, есте сақтай алу, құрметтеу, шығармашылдығы, саналылығы
- B) қызметті ұйымдастыра білуі, мінез, темперамент, әдеп, қабілет, сана
- C) этикалық мәдениеті, есте сақтай алу, құрметтеу, тәрбиелеу, қабілет
- D) саяси сауаттылығы, қызметті ұйымдастыра білуі, байқағыштық, этикалық мәдениеті, шығармашылдығы
- E) мінез, темперамент, әдеп, қабілет, сана, этика, есте ұстау алу, құрметтеу

20 Педагогикалық шеберліктің құрамды бөлігі

- A) педагогикалық әдет
- B) педагогикалық қызығушылық
- C) педагогикалық техника
- D) педагогикалық белгі
- E) педагогикалық тәжірибе

